

JÁSZKUN GAZDASÁG

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

VÁLLALKOZÓK ÉS VÁLLALKOZÁSOK MAGAZINJA

Finanszírozás az MBH Csoportnál. Tartsuk együtt a jó irányt!

vállalati hitelek | faktoring
üzletfinanszírozás | lízing

mbhbank.hu/vallalatok

Tartalom

- 4 Az OPUS TITÁSZ Szolnokon nyitotta meg új gyakorlati képzőhelyét
- 6 2025-ben is nyertest hirdettek az Észak-Alföldi Innovációs Díj pályázatán
- 8 TOP50 díjátadó rendezvény / Év Vállalkozása díjazottak
- 14 Jász-Nagykun-Szolnok vármegye TOP50 vállalatainak szerkezeti elemzése (1995 - 2024) - Egyensúly Intézet
- 20 Cyorsfelmérés eredménye a vállalkozások 2026. évi bérfejlesztése kérdésében
- 24 Már Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyében is elérhető ESG tanácsadás!
- 26 Termékdíj szabályozás 2026
- 28 EPR szabályozás 2026
- 32 Jogvédelem nélkül az AI bomba a céged alatt
- 34 Az egészség nem cél, hanem alap, amelyre minden más épül
- 36 Újabb fejlesztések a CLAAS Hungária Kft.-nél Törökszentmiklóson
- 38 Gazdasági havi tájékoztató - GVI 2025. november-december

IMPRESSZUM

JÁSZKUN
GAZDASÁG

 JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

Kiadja: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara, Szolnok, Verseggy park 8.
Megjelenéssel kapcsolatos információk: Szép Tibor, email: tibor.szep@iparkamaraszolnok.hu
Nyomtatás: Hatás Reklámstúdió Kft., Szolnok, Eötvös tér 2. / Megjelenik: 600 példányban
Terjesztés: JNSz vármegye, önkéntes kamarai tagok részére ingyenes.

Az **OPUS TITÁSZ** Szolnokon nyitotta meg új gyakorlati képzőhelyét

Átadták az **OPUS TITÁSZ Zrt.** vado-
natúj, szolnoki gyakorlati képző-
helyét, amely jelentős mérföldkő a
régió energetikai és műszaki szak-
ember-utánpótlás képzésében. A
csaknem tízéves múltra visszatekintő
debreceni és nyíregyházi képzőhe-
lyet követően így már Szolnokon is
megosztják gyakorlati szemléletű
tudásukat a villamosenergia háló-
zatról a szakemberek a duális képzés
keretében.

Az **OPUS ENERGETIKA** Csoport tagja-
ként Jász-Nagykun-Szolnok vármegye
áram- és földgázhálózatának szolgál-
tatói az **OPUS TITÁSZ Zrt.** (áram) és az
OPUS TIGÁZ Zrt. (földgáz), amelyek fele-
lősek az energiaellátásért és a hálózatok
működtetéséért. A Csoport számára
stratégiai kérdés a szakember-után-
pótlás biztosítása, hiszen régiós szinten
is kiemelt cél a jövő villanyszerelőinek,
villamosmérnökeinek magas színvo-
nalú, gyakorlatorientált képzése.

A duális képzésben így a fiatalok
tanulmányaik alatt már Szolnokon
is valós ipari környezetben, modern,
jól felszerelt tanműhelyekben sajátít-
ják el a szakma elméleti és gyakorlati
alapjait egyaránt. Ez szakmaszerete-
tet, elköteleződést, pályabiztonságot
teremt, hiszen a tanulók testközelből
ismerhetik meg hivatásuk szépségeit,
kihívásait és megismerik a vállalatot
is, ami hosszú távú karrierlehetőséget
biztosít számukra.

„Az OPUS TITÁSZ új, szolnoki gyakorlati képzőhelye csatlakozik a szakember-utánpótló hálózatunkhoz, így régiós szinten is biztosítani tudjuk azokat a szakmai kompetenciákat, amelyek az ügyfeleink ellátásbiztonságához hozzájárulnak. A diákoknak pedig valódi, hosszú távú munkahelyi perspektívát teremtünk” – emelte ki az átadón Péli Balázs, az OPUS TITÁSZ Zrt. áramhálózati vezérigazgató-helyettese.

Az új szolnoki képzőhely kialakítása 2024-ben kezdődött, a létesítmény teljes körű felújítása és korszerűsítése mintegy 160 millió forintos beruházással valósult meg. Az új oktatóközpontban kiemelt figyelmet kap a biztonság, speciális védelmi megoldásokkal ellátott erőátviteli hálózat, valamint a projektalapú szakmai oktatás megvalósítását lehetővé tevő termek segítik a hatékony szakmai fejlődést.

A Szolnoki Szakképzési Centrum partnerségével megvalósult, új szolnoki gyakorlati képzőhely egy újabb lépés az OPUS ENERGETIKA Csoport színvonalas, korszerű szakemberképzés iránti elköteleződésében: versenyképes tudás, magas színvonalú tanulási környezet és biztos karrierút várja a szolnoki diákokat. ■

2025-ben is nyertest hirdettek az Észak-Alföldi Innovációs Díj pályázatán

2025. november 4-én a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottsága és az Észak-alföldi régió kereskedelmi és iparkamarái ismét átadták az Észak-alföldi Innovációs Díjakat a régió három megyéből érkező győztes vállalkozásoknak.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye díjazottja a **martfűi RIGO Szerszám- és Formakészítő Korlátolt Felelősségű Társaság** lett, melyet a négykocsis könyvkötőgép innovációs fejlesztéséért nyert el.

A díjat Páles Zsolttól, a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottsága elnökétől, és Dr. Sziráki Andrástól, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara elnökétől vehette át Rigó Zoltán ügyvezető tulajdonos.

A RIGO Szerszám- és Formakészítő Korlátolt Felelősségű Társaság által megvalósított innováció:

A RIGO Szerszám- és Formakészítő Kft. 1990-ben alakult 100%-ban magyar tulajdonú családi vállalkozásként. Székhelyük Budapesten található, fő termelési bázisaik Martfűn és Tiszaföldváron működnek korszerű ipari csarnokokban.

Jelenleg közel 90 főt foglalkoztatnak, akik között magasan képzett mérnökök, technikusok és szakmunkások dolgoznak együtt. Fő tevékenységeik közé tartozik a szerszámgyártás, precíziós alkatrészgyártás, egyedi célgépek előállítás, valamint saját fejlesztésű nyomdaipari gépek (könyvkötők, papírvágók) tervezése, gyártása és értékesítése.

Nemzetközi jelenlétük meghatározó: könyvkötő gépeiket eddig több mint 70 országban értékesítették, és 2001 óta közel 10 000 berendezést szállítottak világszerte. Exportjuk az árbevételük döntő hányadát adja, fő piacaik Európában és Ázsiában találhatóak, miközben a hazai értékesítés aránya is folyamatosan növekszik. Beszállítóik 60-70%-a magyar vállalkozás, így közvetlenül is hozzájárulnak a hazai ipar erősítéséhez.

A könyvkötő gépek piacán versenytársaik között olyan nagy múltú nemzetközi gyártókat találunk, mint a Müller Martini vagy a Horizon. E területen egyedi fejlesztéseikkel és kedvező ár-érték arányú megoldásaikkal tudnak versenyben maradni. Kiemelt partnereik közé tartoznak nemzetközi nagyvállalatok, például a Stadler,

Rigó Zoltán ügyvezető tulajdonos

a Claas és a Krones. Folyamatosan fejlesztik tevékenységünket: jelenlegi K+F projektjük az automatizált print finishing inline rendszer elemeinek kifejlesztésére irányul, amely a nyomdaipari termelékenységet és a folyamatok hatékonyságát emeli új szintre.

A többállomásos könyvkötőgép létrehozásánál a kutatás-fejlesztésük célja: a postpress szektorban a finishing rész gyorsabbá tétele, energia, költség és idő hatékonyság csökkentése, maximálisan feleljen meg az ergonomiai követelményeknek, legyen környezetbarát.

Mindezzel új szakmai megoldásokkal elősegíti a finishing technológiáját, mely a mai technológiai módszereknél biztosabb szakmai megoldásokat kínál.

A K+F fejlesztése során alapvető fontosságú az információgyűjtés, ezek osztályozása, értékelése. Ezek alapján szükséges felállítani a funkcionális követelményrendszert, amelynek a gép technológiai kialakításának, működésének meg kell felelnie. A műszaki paraméterekben a gép automatizáltsági fokában egy olyan többlet funkció beépítését valósítják meg, amely felülmúlja az eddigi forgalomban lévő gépek technológiai tudását.

A piaci átrendeződés azt a sürgető igényt vetette fel, hogy a nagyteljesítményű, nagyszériás könyvkötőgépet gyártó gépeket cseréljék le. A digitális és a fotónyomtatás fejlődésének egyre nagyobb térhódítása megreformálja, átstrukturálja a könyvkötészettel kapcsolatos technológiai változásokat.

A digitális adathordozók alkalmazása

új, drasztikus átalakulást hozott létre a nyomdaipar területén. Megjelentek a digitális könyvek, és a digitális nyomtatással jelentősen megváltozott a nyomdaipari technológia is. Ez új követelményrendszert állított föl a nyomdaipar számára, és generálta az igényt a gépgyártók felé, hogy olyan könyvkötő gépet fejlesszenek ki, melyek alkalmasak egyedi-, kis- és közepes-szériás gyártásra egyaránt. Ez az 1-2-5 példányszámtól az 50.000 példányszámú könyvek gyártásig terjed.

A többállomásos könyvkötőgép a fenti elvárás képes kielégíteni úgy, hogy megfeleljen a következő kritériumoknak: felhasználóbarát, egyszerű kezelhetőség, csekély karbantartási igény, széleskörű felhasználhatóság, termelékenység.

A jelenlegi könyvkötőgépek műszaki tartalmukban eléggé fejlettek, de a tudásukat és termelésüket tekintve a két véglet érvényesül. Egyik a kis termelékenységű óránként 2-300 kötetes teljesítménnyel dolgozó gépek, illetve az ezek továbbfejlesztett típusai, melyek 4-500 könyv megkötésére alkalmasak.

A másik véglet a nagyteljesítményű könyvkötőgépek, melyek az óránkénti 8-10.000 könyv megkötésére alkalmasak.

Az elektronikus könyvek egyre szélesebb körű elterjedése átalakította a nyomdaiparban a könyvkötészetet és az igények a kötetes darabszámot jelentős mértékben csökkentették, s ezzel szemben jelentős mértékben nőtt a műszaki és esztétikai követelmény rendszer.

Melyek ezek a követelmények?

- óránkénti 1.000-1.200 könyv kötési kapacitás elérése,
- a gép rövid átállási időt igényeljen a különböző méretű és típusú könyveknél,
- alkalmas legyen egyedi, magas minőségi igényű könyvek kötésére,
- az automatizáltsági fok minél magasabb legyen,
- alkalmazkodjon a digitális nyomda-technológia igényeihez,
- a papírlapok kötési szilárdsága biztosítsa a tartós felhasználást,
- a különböző ragasztótípusok feldolgozásánál biztosítsa a környezetbarát technológiát,
- az ergonomiai követelményrendszernek feleljen meg,
- kötési idő csökkentésének elemzése a ciklusidő gyorsítása érdekében.

A gép építésénél figyelembe kell venni a nyomdai sajátosságokat, és ennek megfelelően a gép méreteinek alkalmazkodnia kell bizonyos mértékig a szűk nyomdai alapterületekhez.

A gép kifejlesztésénél és az automatizálási fokánál figyelembe kell venni az elektronikai ipar fejlődését és be kell építeni mindazokat a lehetőségeket, amellyel biztosítja a környezetbarát technológiát, segíti az üzembiztonságot és lehetővé teszi a nagytávolságú hibaelhárítást.

A négyfás könyvkötőgép létrehozásával bővül a termékpalettájuk, és egy egyre szélesebb skálán tudnak kínálni a potenciális vevők számára. A választékbővítéssel az a céljuk, hogy a könyvkötészeti piac még eredményesebb szereplői legyenek, mely eladási növekedést biztosít számukra. ■

TOP 50

2025

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye
50 legjelentősebb gazdálkodó
szervezetének és az ágazati
TOP 10-eknek gazdasági
teljesítményét elemző
kiadvány

Az országban egyedülállóan 30. alkalommal jelent meg a NAV Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Igazgatósága és a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara kiadásában Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 50 legjelentősebb gazdálkodó szervezetének és az ágazati TOP 10-eknek gazdasági teljesítményét elemző „TOP 50” kiadvány.

Az ünnepélyes rendezvényen az előadások és a kiadvány átadását követően immár hagyományosan átadásra kerültek a kamara elnöksége által - a működésük során elért fejlődésük és gazdasági teljesítményük alapján - odaítélt Év Vállalkozása Díjak is.

A TOP 50 kiadvány letölthető a kamara honlapjáról: www.iparkamaraszolnok.hu/varmegyei-top50

Év vállalkozása díjazottak

A díj Györfi Sándor karcagi Kossuth-díjas szobrászművész alkotása.

A művész a következők szerint jellemzi az Év Vállalkozása Díjat:

A kitüntető díjak mindig az állami vagy civil közösségek által adományozott, kiemelkedő teljesítményeket elismerő, nagy nyilvánosság előtt átadott sokszorosított érmek, plakettek vagy kisplasztikák lehetnek, vagy kis példányszámban elkészített egyedi műalkotások. Az utóbbi kategóriába tartozik a most átadásra kerülő, 4 példányban készült kisplasztika is, amelyen a sikeres vállalkozást szim-

bolizáló aranyozott szárnyas Niké, mint a "győzelem istennőjeként" jelenik meg a globális kapcsolatokat sem nélkülözhető földgömb töredéken, amiből kiemelkedik a szintén aranyozott Jász-Nagykun-Szolnok vármegye sziluettje. Anyaga ónbronzzöntvény, talpazata esztergált Paradiso indiai gránitkő.

Gazdasági teljesítményük elismeréseként az elnökség Év Vállalkozása Díjban részesítette a törökszentmiklósi Investációs 2000 Beruházó, Vagyonértékelő Kft-t, a szolnoki Hatás Reklámstúdió Kft-t, valamint a jászberényi Szatmári cégcsoportot.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

www.iparkamaraszolnok.hu

Invesztációs 2000 Kft. *Törökszentmiklós*

Az Invesztációs 2000 Kft. jogelődje az Invesztációs GMK 1983-ban alakult, azóta tevékenykedik az építőipari beruházások, illetve építőipari igazságügyi szakértői feladatok terén, így a cég 42 éves múltat tekint vissza.

A társaság szakértői tevékenységi köre az értékbecslési feladatokra, valamint az építőipar teljes intervallumára kiterjed, melyre jelentős referenciámunkával rendelkeznek az elmúlt 42 év tekintetében.

A társaság az első időszakban részben kivitelezéssel is foglalkozott, de fő tevékenysége a műszaki ellenőrzés, majd később a vagyonértékelési feladatok voltak, majd ezt követte a legutolsó fázis, mely szerint a cég igazságügyi szakértő céggé alakult át és jelenleg is ezen formában dolgozik.

A kezdetektől végzik a műszaki ellenőri tevékenységet a magasépítészeti, mély-

építészeti, közmű-építés (víz, csatorna, útépítés, távközlés, energiaellátás, gázellátás), épületgépészet terén.

1983-tól napjainkig több mint 20.000 db értékbecslést végeztek, melyekből a jelentősebb vagyonértékelési munkák a

- Paksi atomerőmű ingatlanai,
- Posta logisztikai központok,
- Salgótarjáni öblösüveggyár,
- Törökszentmiklós és Mezőtúr város ingatlanvagyon katasztere,
- víziközmű vagyonértékelések 280 db településen.

A cég már 1992-től szerződött partnere volt a Takarékszövetkezeteknek, melyet több pénzintézet is követett, valamint önkormányzatok, alapítványok, vállalkozások és magánszemélyek részére is készítettek, készítenek értékbecsléseket ingatlanokról és ingóságokról egyaránt.

A több mint 30 éves értékbecslői gyakorlat mellett 1999. óta folyamatosan végeznek igazságügyi szakértői munkát peres ügyekhez, illetve egyéb magánszakértői felkéréseknek is eleget tesznek.

2012-től végzik a vízi közművek vagyonértékelését Önkormányzatok részére, illetve ekkortól kezdték meg az energetikai tanúsítványok kiállítását.

Az elmúlt években jelentkezett eszközalapú cégértékelésekre vonatkozó igényeket is kielégítik.

A Kft. 4 főnek ad munkát, és a nehéz gazdasági helyzet ellenére is 2024. évben növelni tudta árbevételét, 2023. évben az értékesítés nettó árbevétele 58.820 e Ft, adózás előtti eredménye 15.388 e Ft, míg 2024. évben az értékesítés nettó árbevétele 62.172 e Ft, adózás előtti eredménye 22.637 e Ft volt.

Hatás Reklámstúdió Kft. Szolnok

A Hatás Reklámstúdió Kft. jogelődjét is számítva 30 éve van a reklámszakma élvonalában.

Az évtizedek során számos nemzetközi és hazai vezető céggel dolgoztak együtt, partnereik között olyan nagynevű vállalatok szerepelnek, akik már évtizedek óta bíznak kreativitásukban, szakértelmükben és precizitásukban.

Céljuk változatlan: levenni ügyfeleik válláról a reklámkivitelezéssel járó terheket. Komplett megoldásokat kínálnak a tervezéstől a kivitelezésig, mindezt profi csapatuk több évtizedes tapasztalatával kivitelezve. Tudják, hogy az idő, a költséghatékonyság és a minőség kulcsfontosságú, ezért minden projektet úgy kezelnek, mintha sajátjuk lenne – megspórolva ügyfeleiknek a legtöbb időt, pénzt és energiát.

Az elmúlt három évtizedben számos új céget láttak megszületni, segítettek arculatváltásokban vagy egy látványos megjelenéssel, és olyan kisvállalkozásokkal is dolgoztak együtt, akik ma

már meghatározó szereplők a piacon. A legkedvesebb együttműködéseik mégis azok, ahol hosszú éveken át dolgoznak együtt, és teljeskörűen menedzselik partnereik reklámkivitelezését.

Komplex marketingmegoldásokat kínálnak, hogy partnereik hatékonyan érjék el céljaikat, növeljék láthatóságukat, és sikeresen kommunikáljanak ügyfeleikkel. Szolgáltatásaik magukba foglalják a stratégiai tanácsadástól kezdve a reklámkampányok megtervezésén át egészen a kivitelezésig mindazt, amire szükség lehet a piacon való kiemelkedéshez.

Segítik partnereiket, hogy maximálisan kihasználhassák a digitális lehetőségeket.

Vállalják weboldalak készítését és naprakészen tartását, az online jelenlét teljes menedzselését, a rendszeres és átlátható tartalomgyártást, a közösségi média felületeinek karbantartását, így Facebookon, Instagramon,

TikTokon és YouTube-on is rendszeresen gyártanak tartalmat.

Szolgáltatásaik: grafikai tervezés, nyomdai szolgáltatások, cégtábla készítés, üzleti dekoráció, autódekoráció, kiállítási eszközök, zászlók és molinók, hővédő fóliák, ipari megoldások, belsőépítészeti megoldások, emblémázott reklámajándékok, hímzett és nyomtatott textilek, szezonális ajándékcsomagok, tartalomfejlesztés, marketing és reklámszolgáltatások.

Referencia partnereik közül csak néhányat kiemelve: Heineken, Béres Gyógyszergyár Zrt, Aston Martin, COOP Szolnok Zrt, CO-OP Star Zrt, Deutsche Telekom, Univer, Kaiser, KALL Ingredients, Magyar Honvédség, Media Markt, Penny Market, Strabag.

A vállalkozás 20 főnek biztosít stabil munkalehetőséget.

A cég a 2023. évi nettó 263.383 e Ft árbevételt 18 %-kal haladta meg, 2024. évi nettó árbevétele 311.251 e Ft volt.

Szatmári cégcsoport *Jászberény*

A Satmári nevet sokan a piacvezető épületgépészeti szakáruházi hálózatról ismerik, pedig a hazai malomipar egyik legnagyobb szereplőjéről van szó. A Satmári Kft. tulajdonosa, id. Satmári Zoltán a rendszerváltás előtt épületgépészként dolgozott, feleségével 1990-ben indultak, egyetlen kis bolttal Jászberényben. Bő két év után már a nagykereskedelem felé is nyitottak és egy kétezer négyzetméteres raktárát vásárolták a városban. Ezen a telepen egy malom ugyancsak működött, így belefogtak a gabonaörlésbe is. Mára mindkét befektetés beváltotta a hozzá fűzött reményeket, sőt bőven túl is szárnyalta azokat!

A rendszerváltás előtti gazdasági munkaközösségből kinőtt vállalatcsoport mára a magyar gazdasági élet meghatározó szereplője. Különböző iparágakban működő társaságokat egyesít a 100%-ban magyar tulajdonú Satmári cégcsoport.

Portfóliójukba tartozik többek között a **Satmári Malom Kft.**: malomipar – búzaörlés és felvásárlás (Jászberény, Veszprém, Kiskunhalas, Szeged telephelyekkel), **Satmári Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.**: kereskedelem - épületgépészeti és fürdőszoba profilú szakáruhá-

zak az országban 43 telephellyel, **JÁSZ-FÖLD Mezőgazdasági Zrt.**: mezőgazdaság – növénytermesztés és állattenyésztés (Jászladány), **NASZÁLYTEJ Tejfeldolgozó és Kereskedelmi Zrt.**: tejipar – tejfeldolgozás (Vác, Jászapáti, Miskolc), **Jász-Autóház Kft. és Alföld Autóház Kft.**: személy és haszongépjármű értékesítés (Jászberény), **KKE-WEST Kft.**: ingatlanbefektetés **BESTARS Fürdő Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.**: szállodaiipar – vendéglátás.

A fő profil kezdetben az épületgépészet volt, ami 2005-ben kiegészült fürdőszoba ágazattal, 2016-ban építőanyag ágazattal. 1997-re a cég kinőtte kereteit, terjeszkedésbe kezdett. Egymást követték az áruháznyitások, mára 43 bolttal rendelkeznek az ország számos pontján és malmaik, agráripari egységeik is behálózzák a vidéket. A nagymértékű bővülés létszámnövekedést is jelentett, csak az említett cégek esetében ma több mint 1.000 munkavállaló erősíti a Satmári csapatot.

Az építőipari ágazat növekedése eredményeképpen folyamatosan nőtt a kereslet a cég által kínált termékek iránt. A vállalat árukészletének értéke meghaladja a 15 milliárd Ft-ot, de még

több raktárhelyre van szükség, ezért az üzlethálózat további bővítését tervezik. A malmok korszerűsítése és a mezőgazdasági érdekeltségek fejlesztése is folyamatosan napirenden van.

2015-ben a cégcsoport megvásárolta a Jászberényi Kórház épületét, és 2022-ben átadásra került a város szívében a Satmári Hotel, mely több évtizedes űrt töltött be a járságban megforduló üzletemberek színvonalas elszállásolásában és vendéglátásában.

A tulajdonos a folyamatos bővítés mellett a munkatársak képzésére is figyel, szem előtt tartva a fiatalok bevonását és a modernizációt.

A fejlődést segíti a második generáció is, dr. Satmári Melinda és ifjabb Satmári Zoltán szintén a cégcsoportban dolgoznak.

Satmári Zoltán, a cégcsoport alapítója és első embere Jászberény város díszpolgára, az Ernst & Young 2022. évben az Év Üzletembere díjban és a Vállalkozói Szellemiségért különdíjban részesítette.

A Satmári Cégcsoporton belül az említett cégek 2024. évi nettó árbevétele 133.837.000 e Ft volt.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye TOP50 vállalatainak szerkezeti elemzése (1995 – 2024)

Részletes gazdaságszerkezeti és koncentrációs elemzés

**Egyensúly
Intézet**

Kozák Ákos

gazdaságkutatói igazgató,
társalapító,
Egyensúly Csoport,
Danubia Fórum Kft.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye gazdasága az elmúlt három évtizedben jelentős szerkezeti átalakuláson ment keresztül. A poszt-szocialista korszak közvetlen örökségeként az 1990-es években még a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a kereskedelem dominált, mára azonban a megye olyan multinacionális gépipari vállalatok kiemelt helyszínévé vált, amelyek a magyar export egyik meghatározó bázisát jelentik.

A gazdaság erősödése látványos: a megye TOP50 legnagyobb vállalatának összesített árbevétele többszörösére nőtt az 1995–2024 közötti időszakban. Ugyanakkor a fejlődés egyenlőtlen és kockázatokkal teli, mivel a térség gazdasági növekedése néhány nagyvállalat köré szerveződött, amelyeket erősen befolyásolnak a globális ipari ciklusok. Amennyiben az OPTEN kettős könyvvitelt vezető cégeit vizsgáljuk a megyében jó látható a szerkezeti átalakulás 2009-től. Az összes Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei cég 26 százaléka volt kereskedelmet bonyolító cég, amelyek aránya 2024-re 22 százalékra mérséklődött, de még így is a legnépszerűbb ágazat. Ahol érdemi növekedés történt: a járműgyártásban, mezőgazdaság és egyéb szolgáltató szektorokban. A vállalatok számának növekedése ellenére azonban a mezőgazdaságban 30 százalékkal kevesebb foglalkoztatott van a megyében, míg a járműgyártásban foglalkoztatottak száma 6,5-szeresére emelkedett az elmúlt 15 évben.

Hasonlóan nagy növekedés látható az elektronikai termékek és a vegyi anyagok gyártásában is a foglalkoztatottakat illetően. A megyei béreket illetően egy jelentős konvergencia figyelhető meg az elmúlt 15 évben az országos bérekhez képest. Míg az összes céget vizsgálva Magyarországon 2008-ban azt láthattuk, hogy a megye egy foglalkoztatottra jutó bérköltsége az országos fajlagos bérköltség 78 százaléka, addig 2020-as évekre ez már 87 százalékra emelkedett. Ez egyrészt összetételhatás (ágazati átrendeződés) másrészt munkaerőpiaci hatások is indukálják. 2008-ban a megye lakossága meghaladta a 390 ezer főt, amely 2020-as évekre 360 ezerre mérséklődött. Az aktív korú népesség viszont ennél nagyobb arányban, 15 százalékkal mérséklődött. A megye lakossága előregedőben van, míg 2008-ban a lakosság 6 százaléka volt nyugdíjas, addig 2020-as évekre már elérte a 11 százalékát.

E tanulmány célja, hogy bemutassa:

- milyen **vállalati szerkezeti és iparági elmozdulások** mentek végbe,
- hogyan alakult a **piaci koncentráció**,
- mely vállalatok bizonyultak hosszú távon stabil szereplőknek,
- és mindez mit jelent a megye **stratégiai jövője** szempontjából.

Év	Megyei társas vállalkozások száma	Megye cégeinek nyereségessége (Üzemi eredmény/árbevétel)	Béreköltség aránya az árbevételen belül	Átlagos bér az országos bér arányában
2008	4758	3%	5%	78%
2009	7540	4%	5%	77%
2010	7735	3%	5%	78%
2011	7955	5%	5%	78%
2012	7913	4%	6%	82%
2013	7895	4%	6%	83%
2014	7823	4%	6%	83%
2015	7886	4%	6%	83%
2016	7501	4%	7%	85%
2017	7501	5%	7%	87%
2018	6949	5%	8%	88%
2019	6434	4%	8%	88%
2020	6084	5%	7%	89%
2021	6508	6%	7%	87%
2022	6566	5%	7%	86%
2023	6549	5%	9%	86%

Megyei kettős könyvvitelt vivő társas vállalkozások néhány adata

▼ A TOP50 összesített árbevétele időben

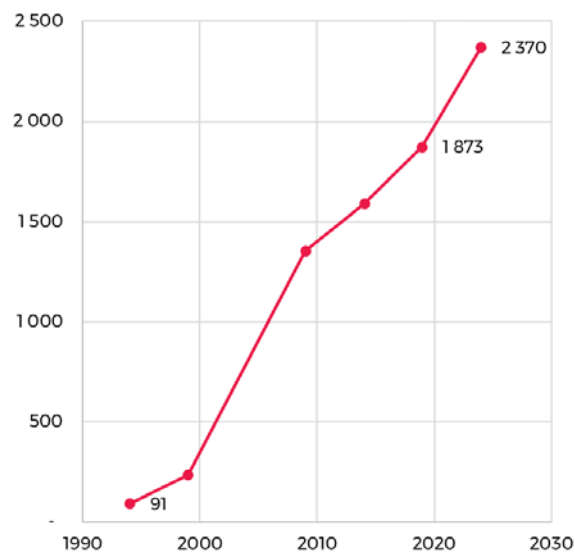
Első vizsgálati pontunk a megyében található vállalatok összesített árbevételre terjed ki. Az eredmények alapján a megye gazdasága **látványosan növekedett** az elmúlt három évtizedben.

A TOP50 vállalat összesített nettó árbevétele:

- 1994-ben még **száz milliárd Ft** alatt volt (91 milliárd Ft),
- 2019-re **meghúszszorozódott** (1870 milliárd Ft; fogyasztói árakkal korrigálva reálértelemben is 3,8-szeres növekedés 1994-hez képest),
- 2024-re a további 80 százalékos emelkedést mutatott (2370 milliárd Ft, fogyasztói árakkal korrigálva reálértelemben is 3,2-szeres növekedés 1994-hez képest)

Ez azt mutatja, hogy **a megye sikeresen kapcsolódott be a globális ipari értékláncokba**, mint majd látni fogjuk különösen a gépgyártásban és az exportorientált termelésben. Ráadásul láthatóan válságállóknak bizonyultak a legnagyobb vállalatok, miután a többszörös válságok ellenére, – mint a COVID-19 és az energiaválság – folytatni tudták a vállalatok árbevételük növelését.

A megye vállalati élvonalának növekedése több egymást erősítő gazdasági folyamat eredményeként következett be. A 2000-es évektől kezdődően Jászberény és Szolnok térségében jelentős multinacionális ipari beruházások valósultak meg, amelyek modern technológiák bevezetésével és nagy tőkeintenzitással jelentősen bővítették az ipari kapacitásokat. Ezek a vállalatok egyre szorosabban kapcsolódtak a globális exportpiacokhoz, aminek követ-

TOP50 összárbevétel időben

keztében az árbevétel-növekedést nem csupán a hazai kereslet, hanem az európai és tengerentúli felvevőpiacok is támogatni tudták. Mindezzel párhuzamosan a legnagyobb szereplők termelékenysége látványosan javult, ami a teljes vármegye gazdasági teljesítményét érzékelhetően felhúzta.

A fenti tényezők együttes hatása tehát valós reálgazdasági felzárkózást eredményezett, amely nem csupán nominális növekedésben, hanem tartósabb versenyképességi előrelépésben is megmutatkozik.

▼ Belépési küszöb

A belépési küszöb az árbevétel emelkedésével párhuzamosan jelentősen emelkedett az évek során. 1994–1999 között: a belépési küszöb 400–800 millió forintos sávból (1994–95) 1,0–1,3 Mrd forint (1998–99) emelkedett. 2006–2007-ban már 2,4–3,5 Mrd Ft kell a TOP50-be kerüléshez. Ezt követően jól látszik a 2008-as válság hatása, miután a küszöb visszaesik 2,8 Mrd Ft-ra. A régió azonban képes visszakapaszkodni és 2013-ra már ismét 3,3 milliárd forint ugrik az alsó határ, míg 2014-ben a 4 Mrd Ft-ot is meghaladja. Ezt követően töretlen marad a felfelé ívelés. 2018 és 2019-ben a belépési minimum már 4,8–6,0 Mrd Ft körül

van, míg 2024-re meghaladja: 8,8 Mrd Ft-ot. Összeségében a belépési küszöb megtízszereződött (95-höz képest) 30 év alatt. Ez reálértelemben is növekedést jelent, hiszen 8-szoros növekedés következett be a nominális árszínvonalban az időszak során.

Érdekes, hogy ehhez képest amíg 1995 a legalacsonyabb (847 Mft) és a legmagasabb (22 521 Mft) árbevétel között "csupán" 26 szoros különbség volt, addig 2024-re már 95-szeres (8 760 vs. 836 407 Mft). A különbség jelentős növekedése a koncentráció egyik jele.

Év	Legalacsonyabb árbevétel (Mft)	Vállalat
1994	418	Tápió Trade Kft.
1995	847	Nefag Rt.
1998	944	Nesztor Kereskedelmi Ipari És Szolgáltató Kft.
1999	1339	Törökszentmiklós És Vidéke ÁFÉSZ
2006	2369	Darázs Keverő Takarmányelőállító és Kereskedelmi Kft.
2007	3461	Metálpaszt Fém És Műanyagfeldolgozó Kft.
2008	2797	Víz- és Csatornaművek Koncessziós Zrt. Szolnok
2013	3312	Jopp Interior Hungary Kft.
2014	4261	Ilona Malom Kft.
2018	4790	Szandai Magtár Tároló És Kereskedő Kft.

▼ A TOP10-es vállalati kör alakulása

A megye legnagyobb vállalatai közül jól elkülöníthető egy stabil mag: olyan vállalatok, amelyek hosszú évek óta folyamatosan a TOP10-ben szerepelnek. Ezek szinte kivétel nélkül gépipari vagy járműipari multinacionális vállalatok leányvállalatai, illetve azok beszállítói és logisztikai partnerei. Közös jellemzőjük, hogy erősen exportorientáltak, jelentős nemzetközi tőkekapacitással, modern technológiával működnek. E vállalatcsoport teljesítménye adja a megye gazdasági stabilitásának gerincét, ugyanakkor egyúttal a globális ciklusoknak való nagymértékű kitettség is innen ered.

Mindemellett megfigyelhető, hogy az elmúlt három évtizedben a TOP10-ben nőtt a fluktuáció. Míg az 1990-es években még 4–6 vállalat szerepelt stabilan – azaz volt jelen a listában – a legnagyobbak között, addig a 2020-as évekre ez a szám 2–3-ra csökkent. A TOP10-be újonnan bekerülő nagy szereplők tipikusan autópipari beszállítók vagy nagykereskedelmi vállalkozások, amelyek gyors növekedésüknek köszönhetően viszonylag váratlanul tudnak felzárkózni a piac élére.

Az iparági átrendeződést jól mutatja, hogy az élelmiszeripar teljesen kiszorult a TOP10-ből: míg 1995-ben még 2–3 meghatározó élelmiszeripari vállalat is szerepelt a tízes listán, 2024-re egyik sem található a legnagyobbak között. A szektor részesedése így nemcsak relatív, hanem abszolút értelemben is csökkent a megye gazdasági élvonalában. A kereskedelmi vállalatok időnként visszatérnek a TOP10-be,

főként nagykereskedelmi jellegű cégek révén, azonban jelenlétük nem stabil. Árbevételi erejük nem tud tartósan versenyezni a gépipari nagyvállalatokkal, amelyek továbbra is domináns pozíciót töltenek be.

A strukturális koncentráció végül a bevételi adatokban is erősen látszik. 2024-ben a TOP10 vállalat a TOP50 összesített árbevételének több mint 60–70 százalékát adja, ami a gazdasági teljesítmény nagyon szűk vállalati körre való összpontosulását jelzi. Ez a jelenség részben az iparági specializáció és a globális értékláncokhoz való kapcsolódás eredménye, részben azonban kockázatot is hordoz, hiszen egy-egy nagyvállalat visszaesése jelentős hatással lehet a megye egészének teljesítményére.

Év	Visszatérők száma	Megjegyzés
1999	3	TOP10 közötti mérsékelt stabilitás
2007	2	erős fluktuáció → új ipari nagyok érkeznek
2009	7	stabilabb korszak, válság utáni megtapadás
2014	6	erős „mag” vállalati kör
2019	7	magas stabilitás az ipari óriások miatt
2024	8	az eddigi legstabilabb TOP10

Összességében elmondható, hogy a vármegye vállalati elitje az elmúlt három évtizedben folyamatosan a nemzetközi gépipar felé tolódott el. A TOP10-ben egyszerre van jelen stabilitás a legfelső pozíciókban és folyamatos cserélődés a rangsor második felében, ami azt jelzi, hogy a megye továbbra is vonzó célpont a betelepülő ipari nagyvállalatok számára, de a helyi szektorok jelentős része nem tud felkapaszkodni az élmezőnybe.

dés a rangsor második felében, ami azt jelzi, hogy a megye továbbra is vonzó célpont a betelepülő ipari nagyvállalatok számára, de a helyi szektorok jelentős része nem tud felkapaszkodni az élmezőnybe.

#	1999	2014	2024
1	Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.	Samsung Electronics Magyar Zrt.	Samsung Electronics Magyar Zrt.
2	Szolnoki Papírgyár Rt.	Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.	Accell Hunland Kft.
3	Tisza-Coop Zrt.	Jász-Plasztik Kft.	Jász-Plasztik Kft.
4	Ramexa Rt.	Claas Hungária Kft.	Tisza-Coop Zrt.
5	Szatmári Kft.	Eagle Ottawa Hungary Kft.	Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.
6	MB Kőolajkutató Rt.	Tisza-Coop Zrt.	Kall Ingredients Kft.
7	Gitr Rt.	Cargill Zrt.	Jász-Plasztik Autócentrum Kft.
8	Jászberényi Aprítógépgyár Rt.	Coop Szolnok Zrt.	Claas Hungária Kft.
9	Szolnoki Cukorgyár Rt.	Máv Fkg Kft.	Szatmári Kft.
10	Szolnok és Vidéke Áfész	Faurecia E.C.T. Hungary Kft.	Magyar Vagon Vasúti Kft.

▼ A vármegye „hosszútávú bajnokai” és a TOP50 vállalati elit tartóssága

A TOP50-es listák alapján kirajzolódik egy olyan vállalati kör, amely a vizsgált 30 év során tartósan jelen volt Jász-Nagykun-Szolnok vármegye élmezőnyében. A legnagyobb kitartást tanúsító, úgynevezett „hosszútávú bajnokok” jellemzően azok a cégek, amelyek több alkalommal is bekerültek a TOP50-be.

A lista élén négy meghatározó gépgyártó – a Samsung Electronics Zrt., Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft., a Claas Hungária Kft. és az Accell Hunland Kft. – illetve a Dometic és Carrier magyarországi leányvállalatai állnak, melyek magas tőkeellátottsággal, exportorientált termeléssel, valamint mély multinacionális integrációval rendelkeznek.

A mezőnyben ugyanakkor szerepel több jelentős kereskedelmi hálózat is, köztük a Szatmári, a COOP, a CO-OP Star és a Tisza-Coop, amelyek elsősorban regionális beágyazottságuknak és piaci rugalmasságuknak köszönhetik tartós jelenlétüket.

Ezzel szemben mindössze egyetlen élelmiszeripari szereplő – a Nagykun-Hús Kft. – tudott hasonló mértékű kitartást felmutatni, ami jól jelzi az ágazat visszaszorulását az 1990-es évek óta. Ugyanakkor a Jászapáti 2000. Mezőgazdasági Zrt. példája mutatja, hogy a mezőgazdaság is képes néhány stabil közép vállalatot felmutatni, még ha már nem is a gazdasági élvonal meghatározó ágazata.

A listán szereplő 17 hosszútávú bajnokból 7 gépgyártó vállalat, ami egyértelműen jelzi, hogy a megye gazdasági szerkezetének stabilitási motorja a gépipar. Ezek a cégek olyan globális értékláncok részei, amelyek folyamatos beruházási ciklusokkal, nagy volumenű termeléssel és jelentős technológiai előnyökkel biztosítják tartós jelenlétüket. A kereskedelmi szereplők szerepe ezzel együtt fontos: bár árbevételi dominanciájuk nem állandó, folyamatosan jelen vannak a TOP50-ben.

Vállalat	Iparág
Samsung Electronics Zrt.	Gépgyártás/Elektronika
Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.	Gépgyártás
Jász-Plasztik Kft.	Vegyipar/Gépgyártás
MÁV FKG Kft.	Gépgyártás
Claas Hungária Kft.	Gépgyártás
Szatmári Kft.	Kereskedelem
Accell Hunland Kft.	Gépgyártás
Carrier Magyarország Kft.	Gépgyártás
Dometic Zrt.	Gépgyártás
Nagykun-Hús Kft.	Élelmiszeripar
COOP Szolnok Zrt.	Kereskedelem
CO-OP Star Zrt.	Kereskedelem
Tisza-Coop Zrt.	Kereskedelem
Jászapáti 2000. Mg. Zrt.	Mezőgazdaság
Bige Holding Kft.	Kereskedelem/Vegyipar
Eagle Ottawa Kft.	Textil
Zöld-Ker Kft.	Kereskedelem

A fluktuáció időben egyértelműen változott:

- az **1995-2000 közötti időszakban** viszonylag kevés új belépő jelent meg a listán, ami **stabilabb helyi vállalati szerkezetet** feltételez
- a **2007-2014-es időszak** viszont jelentős átrendeződést mutat, amely összefügg a **globális pénzügyi válsággal** és annak hatásaival a multinacionális termelési láncokra
- **2019 után** ismét gyorsult a mozgás, részben a **COVID-19 utáni piaci átalakulások**, részben az ellátási láncok újraszerveződése miatt.

Össességében elmondható, hogy a vármegyei gazdaság tartós elitje meghatározó módon multinacionális háttérrel rendelkező gépipari vállalatokból áll. Ezekhez stabil második vonalként csatlakoznak a nagykereskedelmi

hálózatok, míg a korábban meghatározó élelmiszeripar szerepe már csak kiegészítő jellegű. Mindez azt mutatja, hogy Jász-Nagykun-Szolnok vármegye sikeresen beágyazódott a globális ipari értékláncokba.

▼ Árbevételi dinamika és gazdasági koncentráció alakulása

A TOP50 vállalat összesített nettó árbevétele alapján egyértelmű, hogy Jász-Nagykun-Szolnok vármegye gazdasági teljesítménye az elmúlt három évtizedben jelentősen bővült. A rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy 1995-ben a TOP50 vállalat összárbevétele még csupán 114 milliárd forint körül alakult, míg 2024-re ez az érték 2 370 milliárd forintot ért el. Ez nominálisan 17-szeres növekedést jelent, amelyből reálértéken számolva is 300 százalékos feletti növekedés, vagyis több mint háromszoros bővülés olvasható ki. A gazdasági fejlődés így nem az infláció eredménye, hanem valós teljesítményjavulásé.

A koncentráció időbeli vizsgálata azt mutatja, hogy az élvonal teljesítménye egyre szűkebb vállalati kör kezében összpontosult. Amíg 1995-ben a TOP10 vállalat még „csupán” 62 százalékat adta a TOP50 árbevételének, addig 2019-től ez az arány 70–80 százalékos tartományban mozog.

A TOP5 cégek részesedése ugyanekkor 41 százalékról 53 százalékra nőtt, vagyis: kevés, nagyon nagy vállalat dominálja a megye gazdasági teljesítményét és így az egyedi vállalatok kockázata a teljes gazdasági eredményre is kihat.

Év	TOP50 kumulált árbevétel	TOP5 részesedés	TOP10 részesedés
1995	114 341 MFt	41,2%	62,1%
2024	2 370 026 MFt	52,9%	66,1%

A növekedés struktúrája szinte teljes egészében a gépipari multik gyors bővülésének köszönhető. A TOP5 vállalati kör 1995-ben még főként kereskedelmi és élelmiszeripari cégekből állt, a gépgyártás csupán egyetlen nagy szereplőt adott (Electrolux). Ezzel szemben 2024-re a TOP5-ben mind

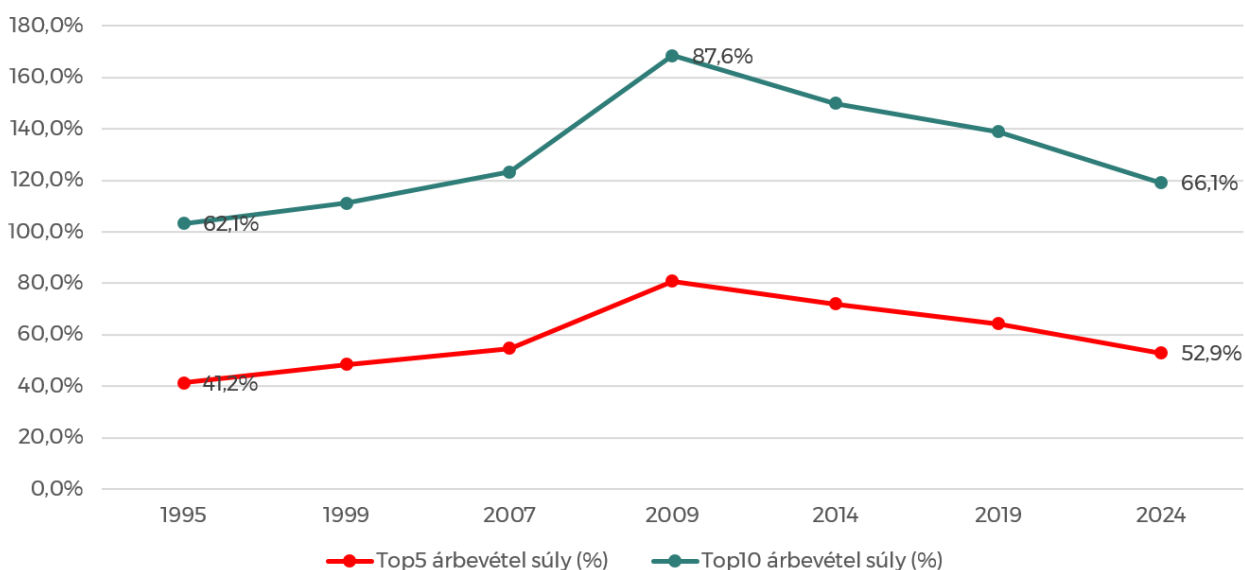
az öt vállalat gépipari szereplő lett – exportvezérelt, nemzetközi háttérű vállalatok. Mindezek alapján kijelenthető, hogy a megye gazdasága erős növekedési pályára állt, azonban a korábbi diverzifikált szerkezet helyét egy magasan koncentrált, multinacionális gépgyártó fókuszú modell vette át.

1995 TOP5

Vállalat	Iparág
Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft.	Gépgyártás
Szatmári Kft.	Kereskedelem
Nagykun-Hús Kft.	Élelmiszeripar
CO-OP Star Kereskedelmi Zrt.	Kereskedelem
Tisza-Coop Zrt.	Kereskedelem

2024 TOP5

Vállalat	Iparág
Electrolux Lehel Kft.	Gépgyártás
Claas Hungária Kft.	Gépgyártás
Accell Hunland Kft.	Gépgyártás
Jász-Plasztik Kft.	Gépgyártás (műanyagipar)
Samsung Electronics Zrt.	Gépgyártás/elektronika

▼ A vármegye gazdasági szerkezetének átalakulása

A TOP50 vállalatok iparági szerkezetének elemzése azt mutatja, hogy Jász-Nagykun-Szolnok vármegye gazdasági szerkezete az elmúlt három évtizedben jelentős átalakuláson ment keresztül.

Az 1990-es évek közepén a vármegye legnagyobb cégeinek árbevétel-megoszlása még kiegyensúlyozottnak

volt mondható, ahol a gépgyártás, az élelmiszeripar és a kereskedelem közel azonos súlyú ágazatként jelent meg. A következő évtizedek során azonban a gépgyártási tevékenységek felértékelődése, valamint a multinacionális vállalatok térnyerése alapvetően formálta át az élvonal összetételét.

Ágazati árbevétel-megoszlás összehasonlítása (1995–2007–2024)

Iparág	1995	2007	2024	Trend
Gépgyártás	28%	47%	62%	▲ erős dominancia
Kereskedelem	25%	22%	16%	▼ fokozatosan háttérbe szorult
Élelmiszeripar	26%	17%	6%	▼ összeomlás közeli
Mezőgazdaság	10%	7%	5%	▼ csökkenő
Vegyipar	3%	4%	4%	~ stabil

Az iparági átrendeződés nemcsak a teljesítményekben, hanem a TOP50-ben szereplő vállalatok számában is kifejeződik. A gépipari vállalatok száma kifejezetten bővült, ami azt mutatja, hogy a térség kedvelt beruházási célponttá vált a globális értékláncokban tevékenykedő, magas technológiai szintű szereplők számára. Ezzel ellentétes pályán mozgott az élelmiszeripar, amelynek vállalati jelenléte mára szinte teljesen perifériára szorult. A mezőgazdaság továbbra is megjelenik a TOP50-ben, azonban csupán néhány nagyobb cég formájában, így súlya már korántsem meghatározó.

A strukturális átalakulás meghatározó nyertesei olyan multinacionális vállalatok, mint az Electrolux Lehel, a CLAAS Hungária, az Accell Hunland vagy a Samsung, amelyek modern technológiát, magas hozzáadott értéket és jelentős exportteljesítményt hoztak a régióba. A kereskedelmi láncok közül a Sztalmári csoport és a Coop-hálózat bizonyultak hosszabb távon stabil szereplőknek, némileg elmaradva a múltbeli jelentőségtől. Ezzel szemben

Ágazati súlyok (árbevétel alapján)

Iparág	1995	2024
Gépgyártás	12	18
Élelmiszeripar	10	3
Kereskedelem	9	7
Mezőgazdaság	5	3
Energetika/víz/gáz	1	4

Iparági cégszámváltozások (1995–2024)

az élelmiszeripar korábbi helyi óriásai – köztük például a Nagykun-Hús – a piacstruktúra megváltozásával már nem tudtak lépést tartani, és több esetben megszűntek vagy tartósan visszacsúsztak az élmezőnyből.

▼ Összegző következtetés

Az elemzés azt mutatja, hogy Jász-Nagykun-Szolnok vármegye gazdasági szerkezete alapvető átalakuláson ment keresztül 1995 és 2024 között. A korábban domináns agrár- és élelmiszeripari alapú struktúrát fokozatosan felváltotta az exportorientált gépipar, amely nemzetközi termelési láncokba kapcsolódva nagyságrendekkel növelte a megyei árbevételt és termelési kapacitást. A multinacionális ipari beruházások megjelenése és bővülése jelentős reálgazdasági felzárkózást eredményezett, ami a foglalkoztatás minőségi szerkezetében és a beszállítói kapcsolatok erősödésében is megmutatkozik.

Ugyanakkor a fejlődés egyre koncentráltabban néhány nagyvállalatra épült: a TOP10 vállalat 2024-ben már a TOP50 teljes árbevételének közel negyötödét adta. Ez a függés erős külső kitértiséget jelent a globális konjunktúrákkal, különösen az autóiipari ciklusokkal és a multinacionális döntéshozatallal szemben.

A jövő gazdaságfejlesztési stratégiájának így egyszerre kell megtartania az ipari sikertörténet lendületét és kezelnie a szerkezet túlzott specializációjából fakadó sérülékenységet.

Gyorsfelmérés eredménye a vállalkozások **2026. évi bérfejlesztése** kérdésében

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara kérdőíves felmérést végzett a vállalkozások 2026. évi bérfejlesztése kérdésben. A válaszadás anonim volt.

Összesen 763 vállalkozás válaszolt kérdőívünkre, melyek összesítése alapján készítettük el elemzésünket a vállalkozások 2025. évi bérfejlesztése kérdésében.

A felmérésünkre adott válaszok alapján a legtöbb az 1-10 fős vállalkozásokból került ki, míg a legkevesebb a 250 fő felettiből.

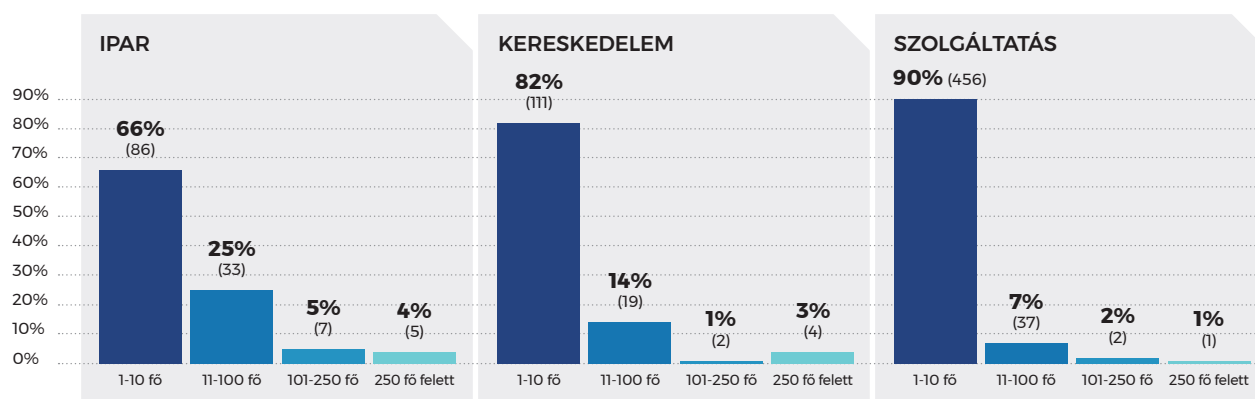
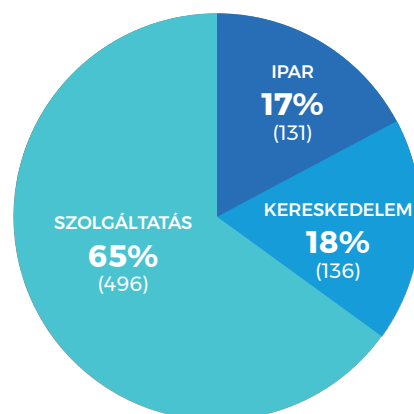
A felmérés az alábbi kérdésekre terjedt ki:

1. Vállalkozása melyik gazdasági ágazatba tartozik?
2. Mennyi az alkalmazotti létszám a vállalkozásánál?
3. Érinti-e a vállalkozását a kötelező minimálbér és/vagy garantált bérminimum emelése 2026 évben?
4. Milyen mértékű béremelést tervez átlagosan a 2026-os esztendőben?
5. Milyen tényezők befolyásolják a béremelés mértékét?
6. Milyen egyéb juttatások vannak a cégnél?

Válaszadók megoszlása ágazat és alkalmazotti létszám alapján

A válaszadó cégek 17%-a az ipari szektorból, 18%-a a kereskedelmi szektorból, míg 65%-a a szolgáltatási szektorból került ki.

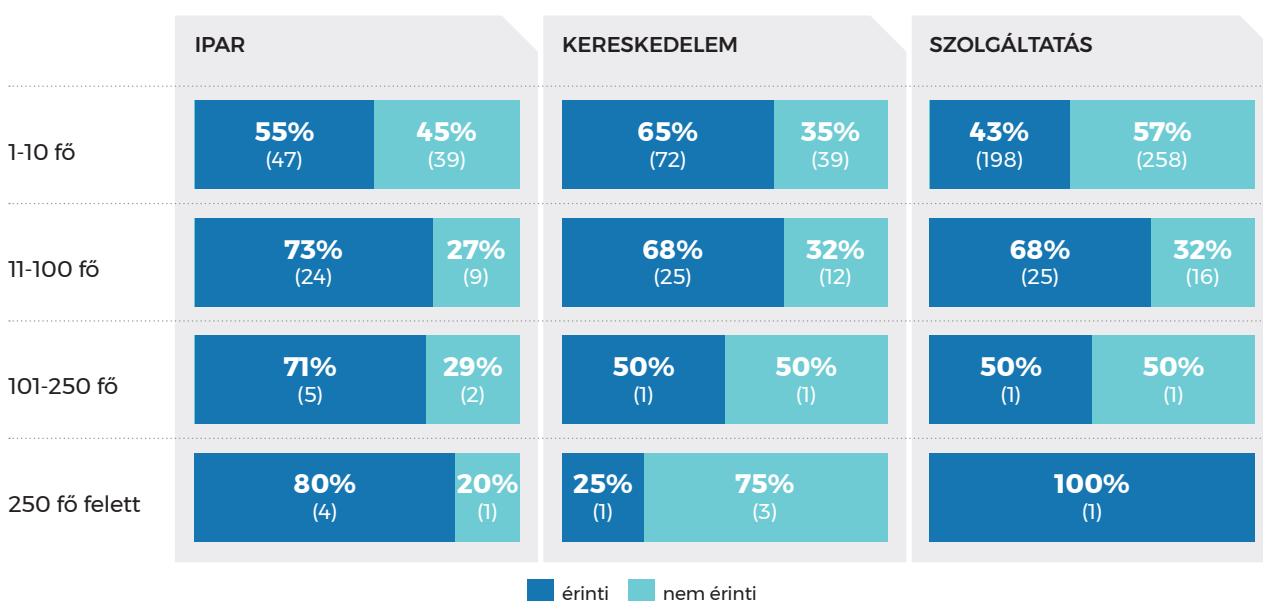
Az ipari szektorban az 1-10 főt foglalkoztató cégek 66%-ban, 11-100 főig 25%-ban, 101-250 főig 5%-ban, 250 fő felett 4%-ban vettek részt a kutatásban. A kereskedelmi szektorban az 1-10 főt foglalkoztató cégek 82%-os, 11-100 főig 14%-os, 101-250 főig 1%-os, 250 fő felett pedig 3%-os volt a válaszadók aránya. A szolgáltatás szektorban 1-10 főig 90%, 11-100 főig 7%, 101-250 főig 2%, illetve 250 fő felett 1% volt a válaszadók aránya.

Minimálbér/garantált bérminimum emelés érintettségi megoszlása ágazatonként

Az ipari szektorban főként a 250 fő feletti vállalkozásokat érinti 80%-ban, legkisebb mértékben pedig az 1-10 fő közötti létszámmal rendelkező vállalkozásokat, 55%-ban. A kereskedelmi ágazatban a 11-100 fő közötti cégeket 68%-ban érinti a minimálbéremelés, míg legkevésbé a

250 fő feletti vállalkozásokat érinti 25%-ban. A szolgáltatási szektorban a 250 fő feletti cégeket 100%-ban, az 1-10 főt foglalkoztató vállalkozásokat pedig mindössze 43%-ban érinti a minimálbéremelés.

Béremelés megoszlása ágazatonként

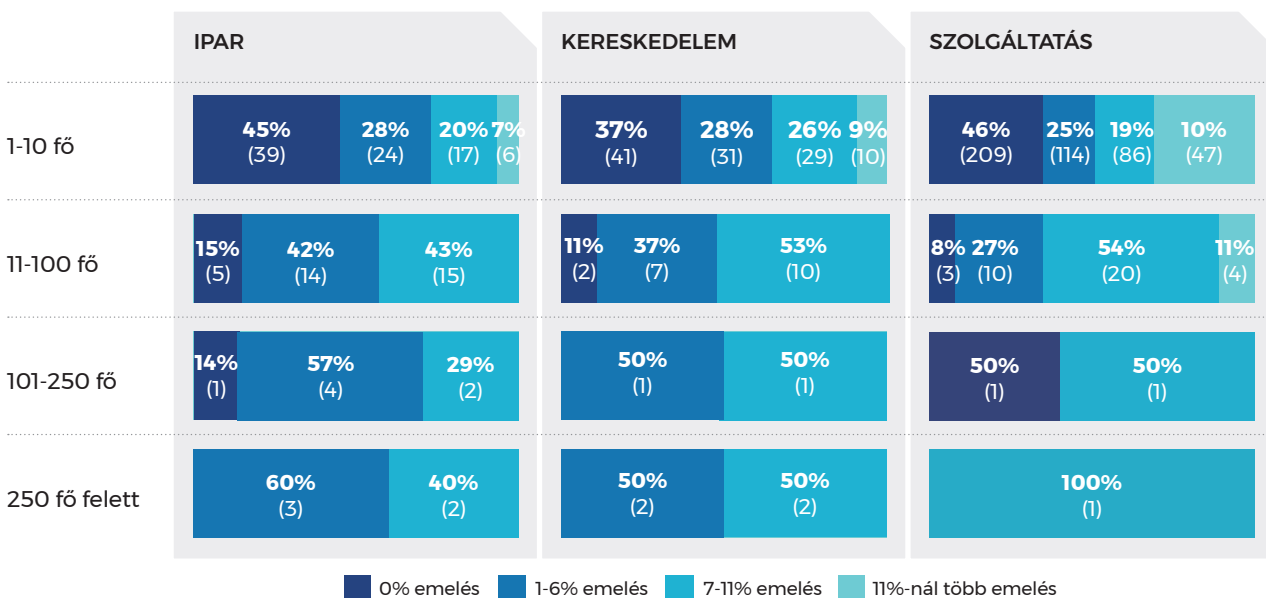
Mindhárom ágazatban a bérfeljesztést nem tervező vállalkozások a legkisebb alkalmazotti létszámú vállalkozások köréből kerül ki.

Az iparban az 1-10 fő közötti cégek 45%-a nem tervez béremelést a 2026-os évben, míg a 10 főnél nagyobb foglalkoztatotti létszámú cégek esetében nagyrészt 1-6% közötti emelés van betervezve.

A kereskedelmi szektorban az 1-10 fős cégek 40%-a nem

tervez béremelést, míg a 11-100 fő közötti cégek esetében ez a szám mindössze 15%. 11%-nál nagyobb béremelés csak az 1-10 fő közötti vállalkozások 7%-nál várható.

A szolgáltatási ágazatban az 101-250 főt foglalkoztató cégek 50%-a, az 1-10 fő közöttiek 46%, valamint a 11-100 fős vállalkozások 8%-a nem tervez béremelést. A 11%-ot meghaladó emelés a 11-100 fős vállalkozásoknál a legmagasabb arányú (11%).

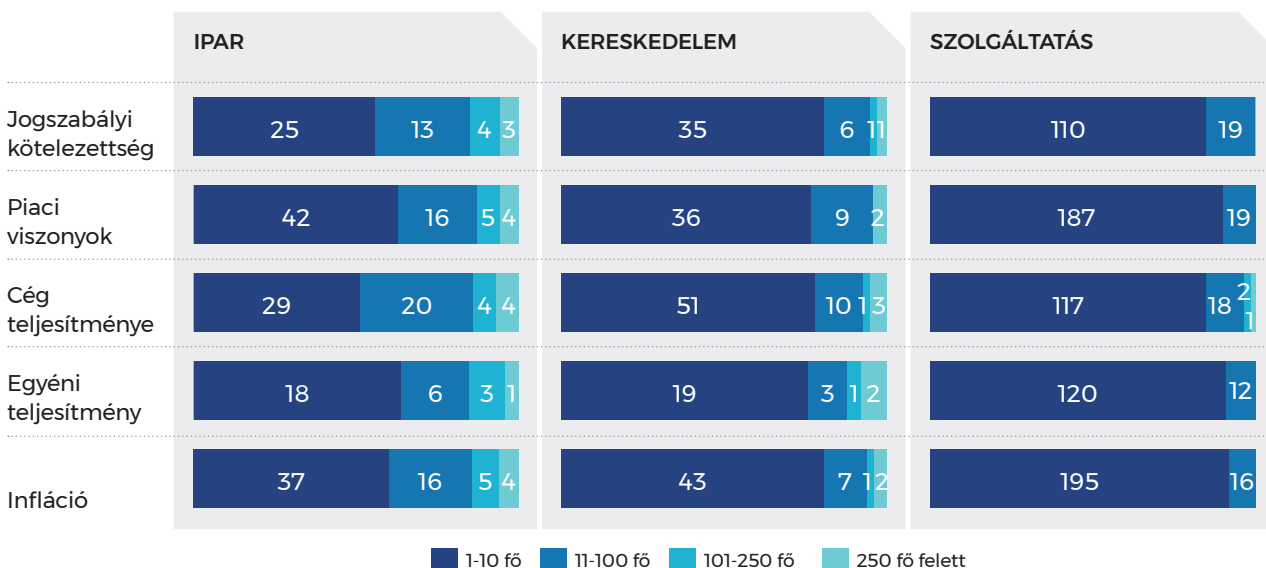

Béremelés mértékét befolyásoló tényezők megoszlása ágazatonként

A válaszadás során több lehetőség is megjelölhető volt. A jogszabályi kötelezettség a kötelező minimálbér/garantált bérminimum emelésre vonatkozik.

A szolgáltatási ágazatban a béremelés mértékét leginkább befolyásoló tényezőként a válaszadók az inflációt

jelölték meg (211), míg az ipari szektorban 67-en a piaci viszonyok alakulásának függvényéhez rendeli a bérfeljesztést. A kereskedelmi ágazatban tevékenykedő vállalkozások esetében a béremelés mértékénél a legmeghatározóbb szempont a piaci viszonyok alakulása (67).

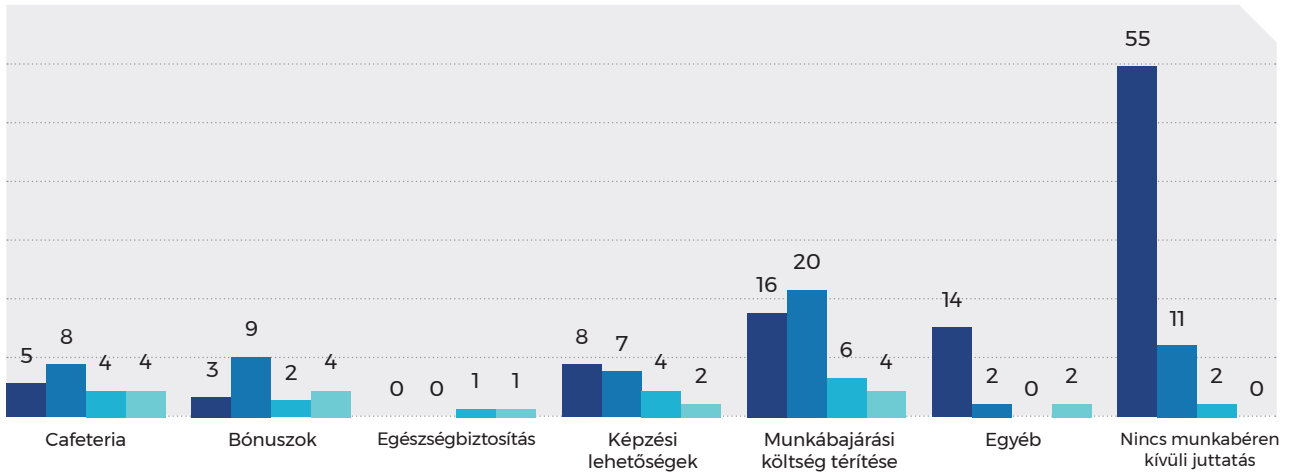

Béren kívüli juttatások megoszlása ágazatonként

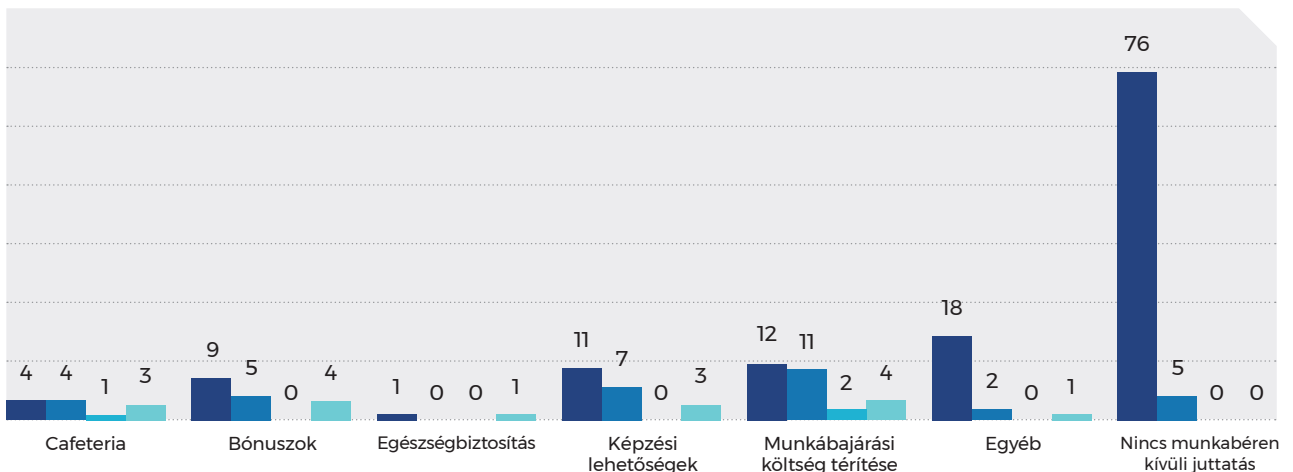
A válaszadás során több lehetőség is megjelölhető volt. A kérdőív vizsgálta a válaszokat abból az aspektusból is, akik semmilyen formában nem adnak béren kívüli juttatást.

Mindhárom ágazatban az 1-10 fős létszámú vállalkozások jelentős részénél nincsenek ilyen típusú juttatások, arányait tekintve ez kimagasló a szolgáltatási ágazatban.

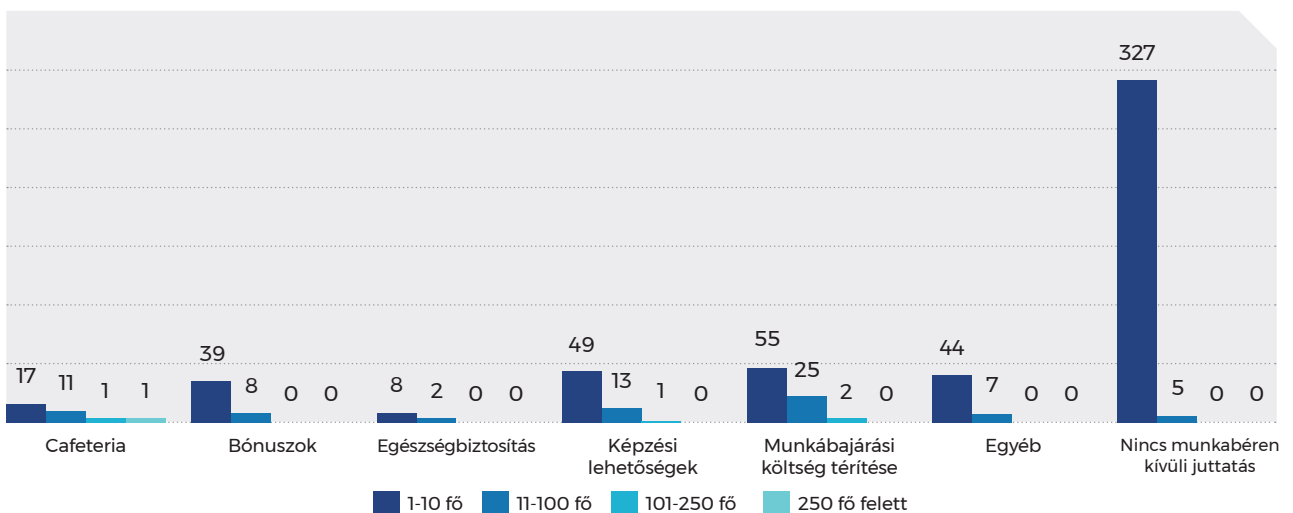
IPAR

KERESKEDELEM

SZOLGÁLTATÁS

Már Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyében is elérhető **ESG tanácsadás!**

Nagy Zsuzsanna vagyok, a Kunsági Iroda alapítója, pályázatíró, akkreditált ESG tanácsadó. E két terület számos esetben összekapcsolódik, hiszen különböző pályázati, illetve támogatási konstrukció segíti a vállalatok fenntarthatósági céljainak megvalósítását. A versenyképesség megőrzéséhez, valamint a hosszú távú üzleti sikerhez az ESG-szempon- tok figyelembevétele megkerülhetetlenné vált.

De mit is jelent az ESG? Magyarországon a 2023. évi CVIII. törvény foglalja jogi keretek közé az ESG alapelveket, szabályokat, beszámolót. A törvény jelenleg ad egy kis felkészülési időt a KKV-k részére, akiknek 2027 közepéig nem ír elő jelentéstételi kötelezettséget. Ez azonban nem jelenti azt, hogy akkor nincs is a fenntarthatósággal teendőjük, hiszen egyrészt **fel kell készülni a jelentéstételi kötelezettségre**, másrészt a piac, az egyre növekvő **fogyasztói tudatosság, a vevői- és társadalmi elvárás** is igényli, hogy a vállalkozások a nyereséges működés mellett a természeti és társadalmi környezetükre is figyelmet fordítsanak.

Az üzleti életben már a **forrásbevonásnál is előtérbe kerül** a vállalkozás fenntartható működése:

- a pénzügyi zöld finanszírozási eszközei folyamatosan bővülnek,
- a befektetők növekvő tendenciával keresik a zöld tőkepiaci eszközöket és befektetési lehetőségeket,
- a pályázati felhívások pedig vagy kötelezővé tesznek vagy plusz ponttal értékelnek egy-egy fenntarthatósági vállalást.

Az ESG valójában egy **három keretrendszer**, az Environmental – környezeti, Social – társadalmi és Governance – vállalatirányítási pilléreket foglalja magában. Az **irányítási pillér** átfogja a vállalat működését, az átláthatóságot, megjeleníti a fenntarthatóság szem-

léletét eljárásokkal, szabályzatokkal, stratégiákkal, amelyek lehetővé teszik a lényeges és káros kockázatok azonosítását és kezelését.

Társadalmi és környezeti pillér alatt azt értjük, hogy a vállalat működését abból a szempontból vizsgáljuk, hogy milyen a hatása a természeti környezetre és a működéséhez kapcsolódó emberekre (érintettek). A **környezeti pillér** vizsgálatánál a fókusz a környezet védelmére, az erőforrás-fogyasztás csökkentésére és a káros hatások minimalizálására kerül, a **társadalmi pillér** pedig az emberekkel való bánásmódról, az emberi jogok tisztelt tartására, az esélyegyenlőségre, a méltányos foglalkoztatásra és a társadalmi felelősségvállalásra helyezi a hangsúlyt.

Több lehetőség is áll egy vállalkozás rendelkezésére a fenntarthatóság felé vezető úton. A szemléletváltás elindulhat apró lépésekkel, **önkéntes vállalásokkal**, de teljes **szervezeti átvilágítással** is. Kezdődhet például a munkavállalói jóllétre történő fókuszszal, családbarát intézkedésekkel vagy a termelés átvizsgálásával hulladéktermelés és/vagy energiafogyasztás szempontból. De ezek csak kiragadott példák, a rövid-, és hosszú távra vonatkozó pontos lépések a szervezettel, vezetőséggel közösen kerülnek meghatározásra - kettős céllal, **a vállalat versenyképességéhez és a társadalmi jólléthez való hozzájárulás**, amelyek összességében a fenntartható fejlődést segítik elő.

A **Kunsági Iroda** abban támogatja Önt, hogy ne csak megfeleljen az elvárásoknak, hanem aktívan profitáljon is belőlük. Tevékenységek:

1. **ESG felmérés:** a szervezet jelenlegi fenntarthatósági teljesítményének feltérképezése, a fejlesztendő területek azonosítása, a szervezet működéséhez illeszkedő fenntarthatósági terv készítése.

2. **Pályázatírás ESG** Fókusszal: pályázatfigyelés, pályázatírás - a vállalkozás fenntarthatósági elkötelezettségének hangsúlyos bemutatása, amely elősegítheti a nyeresési esélyek növelését, projektmenedzsmentjét.

Ne hagyja, hogy a cége lemaradjon!

A jövőbeni pályázati kiírások és a gazdasági környezet egyértelműen a fenntarthatóan működő cégeket támogatják. Kezdje el a felkészülést még ma!

Keressen bizalommal, az első konzultáció ingyenes.

Nagy Zsuzsanna

Telefon: +36 30 285 2438

Web: kunsagiiroda.hu

E-mail: info@kunsagiiroda.hu ■

? Cégalapításhoz, cégbejegyzés-módosításhoz információra van szüksége?

? Most indítja vállalkozását és szeretné megismerni kötelezettségeit a hatóságok felé?

? Bizonytalan a vállalkozását érintő jogi kérdésekben?

? Megjelent egy új törvény-, jogszabályváltozás és nem tudja, hogy az Ön vállalkozására érvényes-e?

**FELMERÜLŐ KÉRDÉSEI
TISZTÁZÁSÁHOZ
KÉRDEZZE KAMARAI
SZAKTANÁCSADÓINKAT!**

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara szaktanácsadói készséggel állnak az Ön és vállalkozása rendelkezésére. Amennyiben vállalkozása működtetése közben bizonytalan egy ügy kapcsán, írja le kérdését az érintett szaktanácsadónak, aki legkésőbb 5 munkanapon belül levélben küldi meg válaszát.

Megújult kamarai honlapunkon, a szaktanácsadó nevére kattintva megtekintheti szakmai önéletrajzát és referenciáit!

Szaktanácsadóink közvetlen elérhetőségeit kérje munkatársainktól!

 www.iparkamaraszolnok.hu 5000 Szolnok, Verseghy park 8.

 56 / 510-615 gazdasagfejlesztes@iparkamaraszolnok.hu

EPR szabályozás 2026

A jogalkotó több megközelítés alapján (is) indokolta az EPR szabályozás módosítását. Ezek közül az első aspektus a környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatósági jogkörök szétválasztása, a második az Európai Unió kötelezettségeinek való megfelelés, a harmadik a koncessziós rendszer működésének és a hulladékgazdálkodási hatósági engedélyezési eljárások eddigi tapasztalatai, valamint ez utóbbiak jogszabály módosításai.

Tárgyi hatály módosítása

Az EPR köteles termékek, vagyis az EPR tárgyi hatálya 2025-ben kiegészült a sütőolaj és -zsír termékáramon belül a 1517 90 91 vámtarifaszám HR és KN alszámmal, vagyis a 1507 90 90, a 1509 40 00, a 1511 90, 1512 19 90 és a 1514 19 90 vámtarifaszámok HR és KN alszámok alá tartozó termékek keverékeivel.

További változás, hogy a textiltermékek termék körön belül az 57. Árucsoportba tartozó szőnyegek és más textil padlóborítók közül kivételként nevesíti az EPR az 5703 21 és a 5703 31 vámtarifaszám és HR alszám alá tartozó műfüvet.

Nem minősül forgalomba hozatalnak

A „nem minősül forgalomba hozatal” jogintézmény 2025-től figyelembe veszi a jövedéki termékkel történő azon ügyleteket, amikor azokat érintően egyes eljárási cselekmények még nem következtek be, röviden a szabad forgalomba bocsátás még nem történt meg. Szabad forgalomba bocsátás például a jövedéki termék adóelfüggesztési eljárás alóli kikerülése, az adózatlan jövedéki termék adó elfüggesztési eljárásán kívüli birtoklása (a birtokos tudattartalmától függetlenül), a jövedéki termék adóelfüggesztési eljárásán kívüli előállítás, ideértve a szabálytalanság esetét is, továbbá jövedéki termék importálása, kivéve, ha a jövedéki termék adóelfüggesztési eljárás alá kerül, a jövedéki termék szabálytalan behozatala, kivéve, ha a vámtartozás az EU vámkódex egyes rendelkezési alapján megszűnt. Az eddig leírtak jogi konklúziója, hogy 2025. január 1-jétől nem minősül forgalomba hozatal a jövedéki szabályozás szerinti szabadforgalomba bocsátást megelőző átruházás, ami lehet ingyenes vagy visszterhes.

A „nem minősül forgalomba hozatal” jogintézmény egy már korábban is hatályos jogcíme, illetve annak jogszzerű alkalmazásának dokumentált igazolása pontosításra, kiegészítésre került. Ez a jogcím arról szól, ha az EPR köteles terméket átadják egy belföldi személynek, azonban az EPR köteles termék külföldre történő feladása (bármely fél szervezésében) megtörténik. Ebben az esetben a külföldre kiszállítást igazolni kell, ami nem más, mint az ügylet ellenőrizhetősége. 2025-től a külföldre történő kiszállítás igazolásául a szállítólevél vagy a fuvarokmány szolgál. A különféle

fuvarozási módok fuvarokmányai például közúti áru fuvarozásnál a CMR fuvarlevél, vasúti áru fuvarozásnál a CIM fuvarlevél, tengeri áru fuvarozásnál a hajó fuvarlevél (Bill of Lading), légi áru fuvarozásnál a légi fuvarlevél (Air Way Bill).

Saját célú felhasználás

Amennyiben bármely gazdálkodó az Európai Közösség Magyarországon kívüli államából vagy harmadik országból hoz be árut, majd a szállító, a gyűjtő vagy akár a fogyasztói csomagolásból kivieszi az árut, vagy e csomagolásokról leveszi az árut, akkor abban az esetben megtörténik a behozott árunak a külföldi előállítású csomagolástól történő elválasztása. Ha ez a mozzanat végleges és az elválasztott csomagolást az adott személy a Ht. szerinti (ld.: Ht. 2.§ (1) bekezdés 23. pont, azaz: „hulladék: bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnik, megválni szándékozik vagy megválni köteles;”) csomagolási hulladéknak tekinti, akkor erre a hulladékra az EPR szerinti kötelezettség keletkezik, mégpedig saját célú felhasználásként.

Csomagolást forgalomba hozó termelő egyszerű adminisztrációja

Az EPR kötelezettségek általános szabályaitól eltérő, ún. „könnyített szabályok”-at alkalmazhatnak a csomagolást elsőként belföldi forgalomba hozó egyes termelők.

Hogy melyek ezek a „könnyített szabály”, nos ezeket nézzük meg részletesen.

Először is mit jelent a „csomagolást elsőként belföldi forgalomba hozó” szövegrész? Nem más, mint a belföldön csomagolást létrehozó első személy EPR kötelezettségét, aki a csomagolt árut belföldön ad.1.: ingyenesen vagy visszterhesen átruházza, vagy ad.2.: külföldről elektronikus kereskedelmi szolgáltatásként belföldre, háztartások vagy egyéb felhasználók részére átruházza, ad.3.: saját célra felhasználja, vagy ad.4.: Áfa szerinti adóráktárból vagy a termékdíj szerinti termékdíj raktárból az EPR köteles terméket belföldre kitarolja.

Másodsor az egyszerűsített adminisztráció alatt a nyilvántartás vezetés, az adatszolgáltatás és az EPR díj megfizetés teljesítését is érteni kell.

Ki alkalmazhatja egyszerűsített adminisztrációt?

Két személyi kört nevesít az EPR, kezdjük is a kistermelővel, akinek meg kell felelnie a tárgyévet megelőző évben a kis mennyiségű, helyi és marginális élelmiszer-előállítás és -értékesítés higiéniai feltételeiről szóló 60/2023. (XI. 15.) AM rendeletben foglaltak szerinti kistermelővel, aki (a teljesség igénye nélkül) például saját maga által megtermelt alaptermék, illetve összegyűjtött vadon termő alaptermék értékesítését, jogszerűen értékesíthető hal értékesítését, falusi vendégasztal üzemeltetését, valamint végső fogyasztók és más kistermelők részére füstölést, aszalást, szárítást, őrlést, terménytisztítást, olajos magvak préselését (olajütés) és gyümölcsök, zöldségek préselését stb. végzi, továbbá FELIR azonosítóval rendelkezik.

Másik személyi kört a családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény nevesíti, aki a 16. életévét betöltött, a mezőgazdasági őstermelői nyilvántartásban szereplő természetes személy, aki saját gazdaságában őstermelői tevékenységet folytat, vagyis ez a személy a mezőgazdasági őstermelő, akinek a tárgyévet megelőző adóévben a tevékenységéből származó adóalapba beszámító éves bevétele nem haladta meg az éves minimálbér ötszörösét.

A fentiek szerinti kistermelőnek és mezőgazdasági őstermelőnek az egyszerűsített adminisztrációja:

1. A nyilvántartás vezetését könnyített adattartalommal végezheti.
2. Adatszolgáltatást évente, a tárgyévet követő év január 20. napjáig kell teljesíteni az alábbi paraméterekkel:
  - a) termelő adatai (neve, székhelye, adószáma, adóazonosító jele, KSH statisztikai számjele, cégjegyzékszám, KÜJ azonosítója);
  - b) meghatalmazott adatai (neve, székhelye, adószáma, cégjegyzékszám, természetes személy meghatalmazott képviselő családi és utóneve, születési neve, születési helye és ideje, anyja születési családi és utóneve, lakóhelye, tartózkodási és értesítési helye (postai irányítószám, település, utca, házsám, helyrajzi szám, elektronikuspostafiók-cím), adószáma;
  - c) a kapcsolattartó neve, pontos elérhetősége;
  - d) a gyártó nyilatkozata a megadott adatok valóságáról;
  - e) az adatszolgáltatás besorolása;
  - f) forgalomba hozott vagy készletre vett adott fogyasztói, gyűjtő vagy szállítási csomagolás tekintetében külön-külön a fő csomagolás-összetevő anyagáram kategóriája, az adott csomagolás mennyisége (kg);
  - g) annak megjelölése, hogy a fő csomagolás-összetevő újrahasználatos-e.

3. EPR díjat évente egyszer kell megfizetni.

Újrahasználatos csomagolás

Hatályon kívül helyezték az újrahasználatos csomagolás egyes részletszabályait. Talán a legfontosabb, hogy az újrahasználatos csomagolószerből létrehozott újrahasználatos csomagolásnak 2025-től már nem feltétele, hogy az újrahasználatos csomagolószer az országos hulladékgazdálkodási hatóság újrahasználatos csomagolószer nyilvántartásába szerepeljen. Ezzel egyszerűsödik a külföldre, majd külföldről forgatott saját tulajdonú göngyöleg, illetve a külföldről behozott, majd külföldre visszavitt újrahasználatos csomagolás azon szabálya, hogy az újrahasználatos csomagolószer a kötelezettség keletkezésétől számított 365 napon belül igazoltan külföldre visszaszállításra kerüljön. Célszerű megemlíteni, hogy megszűnt az újrahasználatos csomagolószer bérleti rendszer szerinti „nem minősül saját célú felhasználás” jogcím is.

Adatszolgáltatás módosítása

Főszabály 2025-től, hogy a gyártó az egyes tárgyegyedékekre vonatkozó adatszolgáltatásának adatait a tárgyévet követő év első napjától április 30. napjáig egy alkalommal módosíthatja, amit az OKIRKapu online felületen kell rögzíteni.

EPR díj megfizetésének részletszabályai

Fontos változás, ha az EPR díjról kiállítandó számla összege nem éri el az ezer forintot, arról a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. nem negyedévente állít ki számlát. A MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. az EPR akkor állítja ki bizonylatot, amikor a megelőző negyedévekre megállapított, de még ki nem számlázott EPR díjak összege göngyölytetten eléri az ezer forintot.

A gyártónak – korábbi szabályok szerint – az EPR díjat a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. által kiállított számla alapján, a számla kézhezvételétől számított 15 napon belül kell megfizetni.

EPR (KF) kódok

A KF kódok a csomagolás termékáramban, annak 5. és 6. karakterében (csoport kód) egészültek ki a 44, 45, 46, 47-es kódokkal, ami a kötelezően visszaváltási díjas termékekre vonatkozik. Kiegészítésre, pontosításra került a KF kód 8. karaktere (származást jelölő kód), mégpedig az 1, 2, 5, 6 kódot illetően a csomagolás és a saját célú felhasználás kivételével szövegrésszel, míg a 3 és 7 kód tekintetében a saját célú felhasználás kivételével szövegrésszel, ezzel az adott tevékenységhez tartozó származás jelölése egyértelművé vált.

Pontosításra került a csomagolás-összetevőkre vonatkozó KF kód meghatározása. Csomagolás-összetevő alatt a csomagolás olyan részét kell érteni, ami kézzel vagy egyszerű mechanikai eszközzel a csomagolástól elválasztható, ebben az esetben a generális szabály, hogy az egyes összetevőkre vonatkozó KF kódokat és az azokhoz tartozó EPR díjtételeket kell alkalmazni. 2025-től egyértelműsítette az ide vonatkozó kiegészítő szöveg a generális szabály alól kivételt, mégpedig azzal, hogy a kötelezően visszaváltási díjas termék részét képező záróelem és címke esetén a KF kódot a záróelem és címke anyagára a kötelezően visszaváltási díjas termék palack vagy doboz anyaga szerinti csoportkód figyelembevételével kell meghatározni. ■

Termékdíj szabályozás 2026

A 2024-ben hatályos Ktdt. módosításának célja az volt, hogy a termékdíj-, és a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer szerinti (EPR) kötelezettség teljesítése egyszerűbbé váljon, ezzel a kötelezettek érintő adminisztrációs teher csökkenjen, a módosítás segítse az egységes jogértelmezést. A Ktdt. módosítása alapján 2025-től hat termékkör kikerült a tárgyi hatály alól és ennek következtében több eljárásjogi szabály is megváltozott.

Tárgyi hatály módosítása

2025-től nem termékdíjköteles termék az akkumulátor, a csomagolószerszám, az elektromos, elektronikus berendezés, a gumibroncs, a reklámhordozó papír és az irodai papír. A változás következtében ezentúl termékdíjköteles terméknek az egyéb kőolajtermék, az egyéb műanyag termék és az egyéb vegyipari termék minősülnek.

Műanyag hordtasak

2024. december 31-ig a csomagolószerszám termékáramba tartozó műanyag hordtasak és biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak (továbbiakban: műanyag hordtasak) 2025. január 1-jétől az egyéb műanyag termékek közé került besorolásra.

Mit kell tenni a műanyag hordtasak kapcsán érintett személynek 2025-ben?

Aki a műanyag hordtasak csomagolószerszám esetében kötelezettnek minősül 2025. január 1-jétől, annak a NAV felé a bejelentési kötelezettséget kell teljesíteni az egyéb műanyag termékre vonatkozóan. A kötelezett a kötelezettség keletkezését az általános szabályok szerint vagy a készletre vétel szerint választhatja.

Fontos megjegyezni, a műanyag hordtasak csomagolószerszám esetén a termékdíj-kötelezettséget 2025. január 1-je előtt szerződéssel átvállalónak 2025-től az egyéb műanyag-termék termékáramra vonatkozó szabályok szerint kell a teljesíteni.

Értelmező rendelkezések

A Ktdt. tárgyi hatályának a módosítása átalakította a tárgyévben csekély mennyiségű kibocsátóra vonatkozó termékárami és mennyiségi adatokat is. Ettől kezdve 40 kg egyéb kőolajterméket; egyéb műanyagtermék termékáram esetén 2 kg műanyagból készült virágot, fa-, levél- és gyümölcsutánzatot és ezek részeit, valamint az ezekből készült terméket; 75 kg műanyag hordtasakot, továbbá 200 kg egyéb vegyipari terméket meg nem haladó tömegű termékdíjköteles terméket belföldön forgalomba hozó,

saját célra felhasználó, vagy készletre vevő kötelezett alkalmazhatja a csekély mennyiségű kibocsátó szabályait. Nincs változás abban, ha csekély mennyiséget kibocsátó kötelezett bármely mennyiséget átlépi, akkor a termékdíj átalány-fizetésre már nem jogosult és a túllépés időpontját követően termékdíj-kötelezettséget az általános szabályok szerint nyegyedévente kell teljesítenie.

Hatályon kívül került a csomagolószerszám, az elektromos és elektronikai berendezés, az elkülönített hulladék gyűjtésére szolgáló műanyag zsák, az építési termék, az irodai papír, a nagyméretű rögzített ipari szerszám, a reklámhordozó papír, a rétegelt italkarton és az újrahasználatos csomagolószerszám fogalom szintű meghatározása.

Lényeges megemlíteni a termékdíj-kötelezettség egyes rész-kötelezettségeinek megszűnését is, ami nem más, mint a termékdíj-előleg megállapítás, a termékdíj-előleg bevalás és a termékdíj-előleg fizetés.

A termékdíj-kötelezettség általános szabályai

Az alanyi hatály alól kikerült – a tárgyi hatály módosítása végett – a külföldi előállítású csomagolást alkotó termékdíj-köteles csomagolószerszám első belföldi forgalomba hozó vagy a lebontott csomagolásból képződő csomagolási hulladék első belföldi birtokos, továbbá a reklámhordozó papír esetében belföldi előállítás esetén a nyomdai szolgáltatás teljesítő személye.

Ki a termékdíj-kötelezettség alanya, vagyis a kötelezett 2025-től?

Ez a személy nem más, mint az egyéb kőolajtermék, az egyéb műanyag termék és az egyéb vegyipari termék esetében az első belföldi forgalomba hozó vagy első saját célú felhasználó, belföldi előállítású egyéb kőolajtermék esetében az első belföldi forgalomba hozó első vevője, vagy a saját célú felhasználója, bányavásárlás esetén a bányavásárló, illetve külön szabályozás szerint az ezen termékeket készletre vevő.

A csomagolószerszám kivezetésével oka fogyottá vált a "csomagolószerszám saját célú felhasználásának minősül" azon jogcíme, ami a csomagolás végleges elválasztása a terméktől, amennyiben a csomagolást alkotó csomagolószerszám után a termékdíj-kötelezettség nem került korábban teljesítésre vagy a csomagolószerszám termékdíja visszatérítésre került feltételnek korábban megfelelt.

A „termékdíjköteles termék termékdíját nem kell megfizetni” szabályozás, vagy közismertebb kifejezéssel a nyilatkozat adás jogcímei is hatályon kívül kerültek egy jogcím kivételével, mégpedig a termékdíjköteles terméket termékdíj raktárba történő beszállítás esete.

A "termékdíjköteles termék termékdíját nem kell megfizetnie, ha a kötelezett" meghatározott feltételeket teljesít szabályozás szintén átalakult, mivel az elkülönített hulladék gyűjtésére szolgáló műanyag zsák kibocsátása vagy készletre vétele, a reklámhordozó papír nyomtatott felületének vizsgálata és a megrendelő gazdasági reklámtartalomra vonatkozó feltétele, illetve az újrahasználatos csomagolószerek első belföldi bérbeadójának kedvezményes lehetősége szintén kivezetésre került.

Nem keletkezik termékdíj-kötelezettség egyes jogcímei is a tárgyi hatály változása végett oka fogyottá váltak, ezek:

- ad.1.: a csomagolást alkotó csomagolószert igazolt külföldre kiszállítása;
- ad.2.: a külföldről behozott csomagolás részét képező újrahasználatos csomagolószert saját célú felhasználása során, ha a kötelezett nyilvántartásával, bizonylatokkal alá tudja támasztani, hogy az újrahasználatos csomagolószert a kötelezettség keletkezésének időpontját követő 365 napon belül közvetlenül külföldre vagy ipari termékdíj raktárba visszazsállították;
- ad.3.: a csomagolószert csomagolás részeként történő első belföldi forgalomba hozatala vagy első saját célú felhasználása esetén, ha a csomagolószert visszaváltási díjas rendszerben használják fel; illetve
- ad.4.: az újrahasználatos csomagolószerek nyilvántartásába a felhasználó kérelmére felvett újrahasználatos raklapnak a beszerzéstől számított legalább 365 napig újrahasználatos csomagolóeszközként csomagolás létrehozására céljából történő felhasználása esetén.

Termékdíj alapja, mértéke és díjtételek

Hatályon kívül került a termék- és anyagáramonként fizetendő termékdíjtételeket meghatározó általános formula, vagyis a $T = (AT - F)$ számítási módszer, ami azt jelentette (2023.07.01.-2024.12.31.), hogy az adott termék- vagy anyagáramra vonatkozó általános termékdíjtételből (Ft/kg) az adott termék- vagy anyagáramra vonatkozó, a termékdíj megállapítási időszak első napján hatályos EPR díjat (Ft/kg) csomagolószert esetén az abból előállításra kerülő csomagolás után fizetendő EPR díjat kellett kivonni, ami az ún. levonást jelentette.

2025-től a fizetendő termékdíj mértéke a termékdíjköteles termék tömege és a termékdíjtétel szorzata.

Díjtételek 2025-től:

Termékáram	Termékdíjtétel (Ft/kg)
Kenőolaj	114
Műanyag művirág, levél- és gyümölcsutánzat és ezek részei; ezekből készült áru	1900
Műanyag hordtasak, a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak kivételével F: műanyag hordtasak esetén fizetendő Ht. szerinti kiterjesztett gyártói felelősségi díj kollektív teljesítés esetére díjmoduláció nélkül miniszteri rendeletben megállapított összege.	1900 - F
Biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak F: műanyag hordtasak esetén fizetendő Ht. szerinti kiterjesztett gyártói felelősségi díj kollektív teljesítés esetére díjmoduláció nélkül miniszteri rendeletben megállapított összege.	500 - F
Szappanok, szerves felületaktív anyagok, mosószerek	11
Szépség- vagy testápoló készítmények	57

Megjegyzés: a táblázatból kitűnik, hogy a műanyag hordtasak termékdíjtételéből ki kell vonni a kollektív teljesítés szerinti EPR díjat (a táblázatban "F" betűvel jelölt).

Szerződéssel történő átvállalás

A termékdíj-kötelezettség szerződéssel történő átvállalásának egyes jogcímei a tárgyi hatály változásának megfelelően törülésre kerültek, ezek

- csomagolószert esetében – ide nem értve a csomagolást alkotó csomagolószert – az azt változatlan formában és állapotban vagy más kiszerelésben továbbértékesítő vagy saját célra felhasználó első belföldi vevő,
- a csomagolószert első belföldi vevője vagy nagykereskedő értékesítés belföldi vevője, a csomagolást hoz vagy bércsomagoltatás keretében csomagolást hozat létre a csomagolószertből, továbbá ha az újrahasználatos csomagolószert engedélyezett bérleti rendszerének szabályai szerint az újrahasználatos csomagolószert bérbe adja,
- csomagolóanyag esetében az azt anyagában, méretében, megjelenésében továbbfeldolgozott csomagolóanyag, csomagolóeszköz, illetve csomagolási segédanyag előállítására felhasználó első belföldi vevő vagy nagykereskedő szerinti értékesítés belföldi vevője,
- a 3920 vámtarifaszám alá tartozó csomagolóanyag esetében az azt változatlan formában és állapotban, vagy más kiszerelésben, kiskereskedelmi értékesítés keretében továbbértékesítő első belföldi vevő vagy nagykereskedő szerinti értékesítés belföldi vevője.

Azoknak, akiknek az említettek szerint hatályos átvállalási szerződésük volt 2024. december 31-ig, az esetükben az állami adóhatóság a 2025. január 1. napját követően már nem termékdíjköteles termékek vonatkozásában bejelentett átvállalási szerződéseket hivatalból 2024. december 31. napjával zárja nyilvántartásában, vagyis az eredeti kötelezettnek és az átvállalónak teendője nincs.

Ki és milyen jogcímei alapján vállalhat át szerződéssel termékdíj-kötelezettség 2025-től?

Két jogcím maradt, mégpedig:

- ad.1.: a termékdíjköteles termék első belföldi vevője, amennyiben az átvállalt kötelezettséggel megvásárolt termékdíjköteles termék legalább hatvan százalékát változatlan formában vagy más termékbe beépítve külföldre értékesíti, vagy az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti adóraktárba tárolja be, illetve
- ad.2.: a bérnyújtás esetében a bérnyújtó.

Termékdíj átalány

A termékdíj átalány fizetés lehetősége megmaradt a gépjármű és a csekély mennyiségű kibocsátónak. A gépjármű termékdíj-átalány fizetés választása esetén a kenőolaj átlagos tömegét és az átalánydíj összegét a Ktdt. melléklete szerinti 8702, 8703, 8704 és 8711 vámtarifaszám és HR alszám alá tartozó darab alapú, rögzített átalány határozza meg.

2025-től a csekély mennyiségű kibocsátónak a termékdíj átalány összege az egyéb kőolajtermék termékáram esetén 4 000 Ft/év, az egyéb műanyag termék termékáramon belül a műanyagból készült virág, fa-, levél- és gyümölcsutánzat és ezek részei, valamint az ezekből készült termék esetén 4000 Ft/év, a műanyag hordtasak esetén 12000 Ft/év, míg az egyéb vegyipari termék termékáram esetén 4000 Ft/év.

Milyen szabályok vonatkoznak a 2024-ben csekély mennyiségű kibocsátó termékdíj átalányt választóra?

A kérdéses esetben a 24KTA jelű adatlap alkalmazandó, vagyis 2024. évben termékdíj-átalány-fizetésre jogosult csekély mennyiségű kibocsátó kötelezettnek ezen az adatlapon kell bevallás teljesíteni, mégpedig 2025. január hónap 20. napjáig a 2024-ben hatályos termékdíj szabályok szerint.

Bejelentési nyomtatvány

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján elérhető a 25TKORNY jelű adatlap, ami a 2025. évi környezetvédelmi termékdíj-kötelezettség bejelentésére és a bejelentett adatokban történő változás bejelentésére szolgál.

Kinek kell alkalmazni a 25TKORNY jelű adatlapot?

A változások szempontjából annak a személynek, aki a 2025. január 1-je után válik kötelezetté, vagy korábban nem volt kötelezett, viszont termékdíj visszaigénylést kíván alkalmazni, illetve annak, aki műanyag hordtasak esetében kötelezettnek minősül, az egyéb műanyag termékre vonatkozóan kell bejelentést teljesítenie.

Mikor kell az adatlapot alkalmazni, bejelentést tenni és hová?

A kötelezettnek a termékdíjköteles termékkel végzett tevékenység megkezdésétől (illetve az adatváltozás bekövetkezésétől) számított 15 napon belül az állami adóhatóságnak kell bejelentést teljesíteni az említett adatlapon.

A tárgyévvel megelőzően az állami adóhatóság nyilvántartásában lévő, a tárgyévre vonatkozóan termékdíj átalány-fizetést vagy a tárgyévtől készletre választó kötelezettnek a bejelentést 2025. január 31-ig kell megtennie. E bekezdés szerinti bejelentést a kötelezettnek tárgyévénként nem kell megismételnie, ha a bejelentés alapjául szolgáló termékdíj átalány-fizetési kötelezettség feltétele vagy a készletre vétel korábbi bejelentése változatlanul fennáll.

Záró megjegyzés: 2024. negyedik negyedévről a bevallási kötelezettséget a 24KTBEV nyomtatványon 2025. január 20-ig kell teljesíteni a 2024-ben hatályos termékdíj szabályok szerint. ■

Jogvédelem nélkül az **AI** bomba a céged alatt

A csapból is a mesterséges intelligencia (AI vagy MI) folyik. Olvassuk a hírekben, halljuk üzleti reggeliken, és talán titokban aggódunk is miatta: „Elveszi a munkánkat? Túl bonyolult ez nekem? Egyáltalán, szüksége van erre egy Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei kis- vagy középvállalkozásnak?” A válaszok sorrendben: nem, nem feltétlenül, és igen, feltétlenül.

Ahhoz azonban, hogy a félelmet cselekvéssé, a technológiát pedig üzleti eredménnyé alakítsuk, nem új számítógépekre, hanem egy alapvető szemléletváltásra (paradigmaváltásra) van szükség. Itt az ideje leszámolni a mítoszokkal, és a helyén kezelni az AI-t: mint a modern vállalkozás egyik leghatékonyabb eszközét.

Na, de az AI előtt, ha már szemléletváltás kicsit nézzük meg távolabbról ezt a kérdéskört és vizsgáljuk is meg.

„A jövő vállalkozása nemcsak profitot, hanem biztonságot és tudatosságot is épít.” Ez nem szlogen, hanem túlélési stratégia. A gazdasági környezet, a generációváltás és a technológiai robbanás olyan kihívásokat hoz, amelyekre a régi módszerek már nem adnak választ. A JövőÉpítők Akadémiája küldetése: átalakítani a vállalkozói gondolkodást, hogy a cégek ne csak reagáljanak, hanem vezető szerepet töltsenek be a változásban.

Miért kell a szemléletváltás?

A munkaerőpiac átalakul. Az új generációk (Z, Alfa) nem csupán fizetést keresnek, hanem biztonságot, fejlődést és értelmet. Ha a céged nem kínál többet, mint egy bérpapír, a fluktuáció garantált. A siker kulcsa: munkáltatói vagyonszerzés, lojalitásépítés és pénzügyi tudatosság – egy rendszer-

ben, nem különálló elemekként.

Példa: Egy vállalkozás, amely pénzügyi edukációt, rugalmas juttatásokat és jogi biztonságot kínál, stabil csapatot épít. Egy másik, amely csak fizetéssel próbálja megtartani az embereket, hónapról hónapra új kollégákat keres.

A félelemről a kíváncsiságra: Az új vállalkozói mindset

A legnagyobb gát, ami ma egy cégvezetőt visszatart az AI használatától, az a téves elképzelés, hogy a mesterséges intelligencia egy "robot főnök", ami átveszi az irányítást.

A szemléletváltás kulcsa: tekintsünk az AI-ra úgy, mint egy szuperokos, fáradhatatlan gyakornokra vagy asszisztensre. Nem ő hozza a stratégiai döntéseket, nem ő tárgyal az ügyféllel, és nem ő adja a vállalkozás lelkét. De ő az, aki pillanatok alatt megír egy e-mail vázlatot, kielemez egy hatalmas Excel táblát, vagy ötleteket ad a következő marketing kampányhoz, amíg mi a valódi értékteremtéssel foglalkozunk. A kérdés tehát nem az, hogy „Mikor vált le engem az AI?”, hanem az, hogy „Melyik unalmas, repetitív feladatomat adhatom át neki még ma, hogy felszabadítsam az időmet?”

A KKV-k titkos fegyvere: Dávid parittyája Góliát ellen

Sok helyi vállalkozó legyint: „Ez a multik játékszere, nekünk erre nincs pénzünk.” Ez a második tévhit, amivel le kell számolnunk. A mesterséges intelligencia valójában a kisvállalkozások legnagyobb esélykiegyenlítője. Korábban egy profi marketinges, egy adatelemző és egy szövegíró csapat fenntartása csak a nagyvállalatok kiváltsága volt.

Ma egy szolnoki könyvelőiroda, egy

karcagi gyártó cég vagy egy tiszafüredi turisztikai vállalkozás havi pár ezer forintos előfizetéssel (vagy akár ingyenes eszközökkel) hozzáférhet olyan tudáshoz, ami korábban elérhetetlen volt.

Az AI nem növeli a szakadékokat a kicsik és nagyok között, hanem segít áthidalni azt – feltéve, ha merjük használni.

A gyakorlatban

A szemléletváltás ott kezdődik, amikor a "digitális varázslat" helyett konkrét üzleti problémák megoldását látjuk.

Nézzünk néhány példát:

1. Adminisztráció és kommunikáció: Hányszor ülünk egy üres képernyő előtt, keresve a megfelelő szavakat egy árajánlathoz vagy egy panaszkezelő levélhez? Az AI (mint például a ChatGPT) másodpercek alatt megírja az első vázlatot, amit nekünk csak finomhangolni kell.
2. Marketing a nulláról: Nincs ötleted, mit posztolj a céged Facebook oldalára a következő hónapban? Az AI percek alatt legyárt egy havi tartalomtervet, az iparágára szabva, sőt, a posztszövegeket is megírja.
3. Ügyfélszolgálat 24/7: Egy jól beállított, AI-alapú chatbot a weboldalon akkor is válaszol az alapvető kérdésekre (nyitvatartás, árak, szállítás), amikor mi már rég alszunk. Ez nem személytelenség, hanem az ügyfélmegelégedés javítása.

A legnagyobb kockázat: a semmittevés

A technológiai fejlődés nem áll meg vármegyehatárnál. A versenytársak – akár a szomszéd városban, akár az ország másik felén – előbb-utóbb

elkezdik használni ezeket az eszközöket. Aki most kimarad, az nem csak egy "trendi dologról" marad le, hanem behozhatatlan hátrányba kerülhet a hatékonyság terén.

A szemléletváltás nem egy óriási ugrás, hanem sok kis lépés. Ne akarjuk holnapra átalakítani az egész céget. Kezdjük kicsiben! Próbáljunk ki egyetlen eszközt, automatizáljunk egyetlen folyamatot.

A mesterséges intelligencia nem az embert helyettesíti, hanem azokat az embereket fogja helyzetbe hozni, akik megtanulnak együtt dolgozni vele. Legyenek a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei vállalkozások az elsők között, akik ezt a lépést megteszik!

Ha azt hiszed, az AI csak a „nagyok játéka”, tévedsz. 2025-ben a vállalkozások 80%-a már használ mesterséges intelligenciát. Ez nem trend, hanem versenyelőny – és aki lemarad, az nem csak piacot veszít, hanem jövőt.

Miért most kell lépned?

Az AI nem csupán automatizálja a folyamatokat, hanem adatvezérelt döntéseket hoz, csökkenti a költségeket, és új üzleti modelleket nyit meg. Egy kisvállalkozás AI-alapú hirdetés optimalizálással 30%-kal növelte a konverziót. Ez nem sci-fi, hanem a jelen.

De van egy sötét oldal: jogi és etikai aknamező. Az AI adatéhes, és ha nem figyelsz, GDPR-bírságok, reputációs károk, peres ügyek várnak rád. Az EU AI Act már hatályban van – a szabályok szigorúak, a bírságok brutálisak.

AI + Ember = Siker

Az AI nem az ember ellen van, hanem az ember mellett. Automatizálja a rutint, de a kreativitás, stratégia és empátia továbbra is a te kezvedben marad. A jövő modellje: Human-in-the-loop – az AI javasol, te döntesz. A jog nem fogadja el azt az érvet, hogy „a gép hibázott”. A felelősség a vállalkozást terheli. Egy hibás AI-döntés nemcsak pénzbe kerül, hanem bizalmat és ügyfeleket veszít.

Az AI óriási lehetőség – de csak akkor, ha kontrolláltan, jogilag és etikailag biztonságosan építed be. Aki ma lép, holnap piacot nyer. Aki nem, az kimarad. ■

Kapcsolat:

Dr. Illés Veronika – Biztosítási szakjogász
dr.illes.veronika@gmail.com
+36 30 464 2853
www.jovoepitokakademiaja.hu

Az egészség nem cél, hanem alap, amelyre minden más épül

ChrisFit
and Food

- Személyi és kiscsoportos edzés
- Vállalati egészségmegőrző programok
- FITMISSION InBody testösszetétel méréssel

InBody mérések és vállalati egészségfejlesztés

Az elmúlt években a vállalati szektor egyre intenzívebben keresi azokat a megoldásokat, amelyek nemcsak a munkavállalók elégedettségét és lojalitását növelik, hanem kézzel fogható teljesítményjavulást is eredményeznek. A fizikai és mentális jóllét támogatása soha nem volt olyan fontos, mint ma, egy folyamatosan változó gazdasági és munkaerőpiaci környezetben.

Munkásságom középpontjában az egészségtudatos vállalati kultúra kialakítása áll. Ennek egyik legfontosabb eszköze az InBody testösszetétel mérés, amely objektív, megbízható és azonnali visszajelzést ad a munkavállalók egészségügyi állapotáról.

Az InBody mérés nem egyszerű „mérlegre állás”. Ez egy komplex, klinikai pontosságú diagnosztikai eljárás, amely feltárja a testzsír és izomtömeg arányát, a vízháztartás egyensúlyát, a vizszerális zsír szintjét, a test teljes fizikai szerkezetét. Ennek köszönhetően minden résztvevő pontos képet

kap a valódi kiinduló állapotáról és arról, hogy milyen irányba érdemes fejlődnie.

Céлом, hogy az egyéni jelöltek és a vállalatok számára is olyan működő, mérhető és hosszútávon fenntartható egészségfejlesztési rendszert adjak, amely egyszerre növeli a munkavállalók életminőségét és a vállalat teljesítményét.

Hiszem, hogy az egészséges kolléga nemcsak produktívabb, de lojálisabb, energikusabb és elégedettebb is. Ez képezi minden sikeres vállalat alapját. Miért vagyok ebben annyira biztos? Tizenhárom éven át dolgoztam egy állami vállalatnál, ahol testközelből tapasztaltam meg, mit jelent, ha egy munkahely valóban törődik a dolgozók egészségével, és azt is, milyen következményekkel jár, ha ez háttérbe szorul. Láttam a pozitív változásokat, amikor egy jól felépített rendszer támogat, és sajnos a negatív következményeket is, amikor ez hiányzik. 2022-ben csatlakoztam az

Evolution Performance Training csapathoz, ahol a személyi és kiscsoportos edzéseket végzem. Ez a több mint egy évtizedes tapasztalat adott megingathatlan bizonyosságot abban, hogy

a vállalati egészségmegőrzés nem luxus, hanem stratégiai szükséglet. Ha a cégek következetesen figyelnek munkatársaik fizikai és mentális jóllétére, egy teljesen más munkakultúra születik: energikusabb, lojálisabb, motiváltabb csapat, és ezzel együtt jobb eredmények.

Ha követünk egy iránymutató rendszert, nemcsak a munkahely lesz kiegyensúlyozottabb és eredményesebb, hanem a mindennapi életünk is teljesebbé válik.

Ezért dolgozom ma azért, hogy megmutassam a vállalatoknak és az egyéneknek egyaránt: az egészség nem cél, hanem alap, amelyre minden más épül.

Küldetésem a személyi edzés és az egyéni támogatás

Hiszem, hogy minden emberben ott rejlik a képesség a változásra, csak megfelelő útmutatásra, szakmai támogatásra és személyre szabott figyelemre van szüksége.

A személyi edzés számomra nem csupán hivatás, hanem küldetés. Segíteni másoknak abban, hogy megtalálják a saját erőforrásaikat, képesek legyenek tartósan javítani életminőségükön, és egészségesebb, energikusabb mindennapokat éljenek. Az egyéni támogatás lehetővé teszi, hogy mindenki a saját tempójában, saját céljaihoz igazodva haladjon előre.

A vállalati programokban ez különösen fontos! Amikor egy munkavállaló érzi, hogy valódi figyelmet és szakmai segítséget kap, nagy a motivációja, az elköteleződése és a munkahelyhez való pozitív kötődése is.

Küldetésem, hogy olyan úton kísérjem végig az embereket, amely nem csak a testüket, hanem az önbizalmukat, életminőségüket és szemléletmódjukat is formálja.

FitMission program, eredmények, hatékonyság és üzleti érték

Az InBody mérésekre épülő vállalati programok, mint a nemrég lezárult FitMission, tökéletes példái annak, hogyan lehet a jóllétbe való befektetéssel valódi, mérhető eredményt elérni. A program keretében több tucat munkavállaló vett részt komplex egészségfejlesztési folyamatban, amelyben:

- személyre szabott visszajelzést kaptak a testösszetételükről,
- kiválaszhatták a saját fejlődési irányukat,
- rendszeres kontrollmérések követték az előrehadásukat,
- táplálkozási és mozgásra épülő motivációs támogatást kaptak,
- a vállalat pedig átlátható és objektív mutatókon keresztül láthatta a hatást.

A program eredményei számokban: A résztvevők 80-90%-a javuló eredményt ért el a program végére. A legjelentősebb változások: csökkent testzsír százalék, növekvő izomtömeg, jobb viscerális zsír szint, javuló ener-

giaszint, közérzet és vitalitás, nagyobb önbizalom és tudatosság.

Miért működik az InBody-alapú fejlesztés?

Mérhető: Minden változás számszerűsíthető, objektív.

Motiváló: A munkavállalók saját grafikonjukon követhetik a fejlődést.

Egyénre szabott: Minden kolléga más kiindulópontonról kezd.

Közösségépítő: A közös cél erősíti a csapatszellemet.

Vezetői eszköz: HR és management számára könnyen bemutatható eredmények.

A program egyértelműen hozzájárul a fluktuáció csökkenéséhez, a munkahelyi lojalitás növekedéséhez, a betegszabadságok mérsékléséhez, a teljesítmény fokozásához, a pozitív, egészségközpontú vállalati kultúra kialakulásához. A következő időszak célja a vállalati egészségfejlesztés további bővítése: új fitness programok, táplálkozási workshopok, rendszeres InBody kontrollok és edukációs napok bevezetése, hogy még több szervezet és munkavállaló részesüljön a program előnyeiből. ■

Újabb fejlesztések a **CLAAS Hungária Kft.**-nél Törökszentmiklóson

A CLAAS, a mezőgazdasági gépgyártás élvonalába tartozó vállalat, kiemelkedő eseményt tartott a törökszentmiklósi gyárában, ahol bemutatta legújabb fejlesztéseit és innovációit. Az esemény középpontjában a "Transforming Together" mottó állt, amely hangsúlyozza a közös munkát, a globális együttműködést és a CLAAS rezilienciáját.

A programot rövid filmek színesítették, amelyek ismertették, hogyan kapcsolódnak össze a CLAAS külön-

böző csapatainak eredményei a vállalat átfogó jövőképével. Az ünnepségen kiemelték a modern beruházások és a folyamatos fejlődés fontosságát, valamint kihangsúlyozták az innovációt és a fenntarthatóság iránti elkötelezettséget.

Az eseményen bemutatták az átalakult L2 szerelősort, ahol a LEAN szemléletnek megfelelően optimalizált gyártási folyamatokat alakítottak ki. Ez a fejlesztés gyorsabb, precízebb és biztonságosabb munkavégzést tesz

lehetővé, miközben az átfutási idők és a hibalehetőségek csökkennek.

A cél egy olyan szerelőterület létrehozása volt, amely a hatékonyságot, a minőséget és a fejlődést szolgálja és növeli a flexibilitást.

A projekt során bevezetett átalakítások és újítások nemcsak a meglévő termékek hatékonyabb gyártását teszik lehetővé, hanem felkészítik a gyárat a jövőbeli, nagyobb termékek gyártására is. A Direct Disc termék ezen sori magyarországi gyártása,

amely korábban Németországban készült, egy nagyon fontos mérföldkő a vállalat életében.

A CLAAS kiemelt figyelmet fordít a fenntarthatóságra, amit az új fotovoltaikus rendszer telepítése is bizonyít. Ez a lépés kiemeli a vállalat környezeti felelősségvállalását és a hosszú távú növekedési stratégiáját.

Az eseményen jelen voltak a CLAAS kollégái, vevői, ügyfelei, valamint oktatási partnerei és kormányzati szervezetek képviselői, akik mind hozzájárulnak a vállalat sikeréhez. Az együttműködés és a közös célok erősítik a CLAAS pozícióját, mint megbízható munkaadó és innovatív partner a régióban.

A CLAAS elkötelezett amellett, hogy folytassa a fejlődést és az innovációt, miközben támogatja a helyi közösséget és hozzájárul a régió gazdasági stabilitásához. A "Transforming Together" szellemiségében a vállalat továbbra is a közös siker és fenntartható fejlődés útját járja. ■

GAZDASÁGI HAVI TÁJÉKOZTATÓ

2025

**NOVEMBER-
DECEMBER**

A GAZDASÁG- ÉS VÁLLALKOZÁSKUTATÓ INTÉZET AKTUÁLIS ELEMZÉSEIRŐL

- » Üzleti várakozások alakulása
- » Pályakezdők, duális képzés és munkaerőhiány
- » A minimálbéremelés lehetséges hatásai

Készítette

Kása Richárd, elemző
Zsibók Zsuzsanna, elemző
Szenderák János elemző
Szennay Áron, elemző

Kutatásvezető
Molnár Endre Mihály,
szakmai igazgató

2025. december 12.

TARTALOM

01 ÜZLETI VÁRAKOZÁSOK

A vállalkozások közel egynegyede 2026-ban egyáltalán nem tervez beruházást.

02 PÁLYAKEZDŐK FOGLALKOZTATÁSA

A vállalatok mindössze egyötöde foglalkoztat jelenleg pályakezdőt vagy duális képzésben részt vevő tanulót.

03 MUNKAERŐHIÁNY

2025 őszén a legalább 10 főt foglalkoztató vállalkozások 16,3%-ánál volt tartósan betöltetlen álláshely.

04 TÚLÉLÉSI STRATÉGIÁK

A cégek kétharmada szerint a 10%-os béremelés legalább ekkora költségsokkot okoz.

05 FEJLESZTÉSSEL KIVÁLTHATÓ A BÉRNÝOMÁS?

A mikrocégek közel 50%-a szerint a képzés nem jelent reális megoldást a bérnýomás kezelésére.

06 NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

Globális lassulás erősödése

01

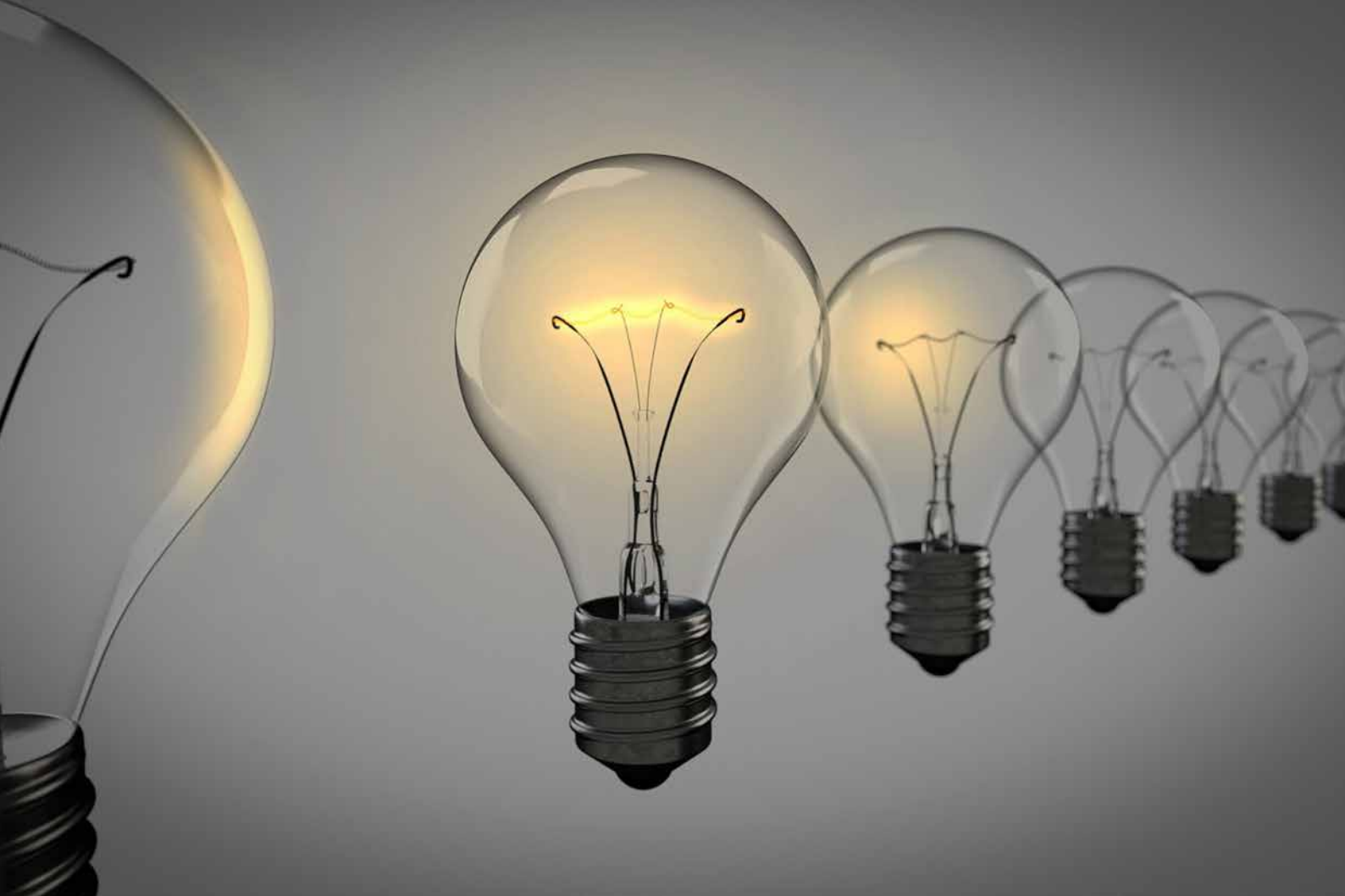
ÜZLETI VÁRAKOZÁSOK

2025. NOVEMBER, DECEMBER

A vállalkozások közel
egynegyede
2026-ban egyáltalán nem
tervez beruházást.

A vállalkozások üzleti várakozásai összességében mérsékelt, óvatos optimizmust tükröznek 2026-ra. Bár enyhén szűkül azoknak a cégeknek a köre, amelyek beruházásokat hajtanak végre vagy terveznek, a beruházások szerkezete kedvező: elsősorban a foglalkoztatás szinten tartását vagy mérsékelt bővülését támogatják, miközben elbocsátások csak elenyésző mértékben jelennek meg. A jövőre vonatkozó várakozások kedvezőbbek a jelenlegi helyzetértékelésnél: 2026-ra több vállalkozás számít üzleti pozíciójának javulására.

A hazai vállalkozások üzleti várakozásai 2026-ra összességében mérsékelt növekedési kilátásokat tükröznek, amelyeket leginkább az óvatos optimizmus jellemez. A vállalatok döntő többsége nem számít drasztikus visszaesésre, ugyanakkor a növekedési lehetőségeket továbbra is korlátozotttnak látja. Ez a kettősség – a visszaeséstől való relatív mentesség és a bővülés óvatos megítélése – jól kirajzolódik mind a beruházási tervek, mind a foglalkoztatással, üzleti helyzettel és termelési volumennel kapcsolatos várakozások alapján.

Beruházási aktivitás és szerkezeti sajátosságok

A vállalkozások beruházási magatartása az üzleti várakozások egyik legfontosabb indikátora. A felmérés eredményei szerint 2025 első felében a vállalkozások közel fele hajtott végre valamilyen beruházást, ugyanakkor a beruházások típusa és jövőbeni alakulása árnyalt képet mutat. A cégek valamivel több mint egynegyede kizárólag korszerűsítő, innovatív beruházást valósított meg, míg kisebb hányaduk csak kapacitásbővítő beruházást hajtott végre. Kiemelendő, hogy a vállalkozások közel ötöde mindkét beruházástípust megvalósította, ami komple-

xebb fejlesztési stratégiák jelenlétére utal.

A jövőre vonatkozó tervek alapján azonban enyhe visszaesés prognosztizálható a beruházási aktivitásban. 2026 első félévében csökkenhet azok aránya, akik kizárólag korszerűsítő vagy kizárólag kapacitásbővítő beruházást terveznek, miközben nő azok köre, akik egyáltalán nem kívánnak beruházást végrehajtani. Bár a mindkét beruházástípusban gondolkodó vállalkozások aránya emelkedik, összességében – ha csak kis mértékben is – a beruházást végrehajtó cégek arányának csökkenése várható. Ez a tendencia kockázatot jelenthet a gazdasági növekedés szempontjából, különösen akkor, ha a beruházások elhalasztása tartósan fennmarad.

A beruházások foglalkoztatásra gyakorolt hatása

A beruházások munkaerőpiaci hatásai ugyanakkor kedvezőbb képet mutatnak. A beruházást végrehajtó vagy tervező vállalkozások több mint egynegyede a foglalkoztatotti létszám növekedésével számol, míg közel háromnegyedük esetében a létszám változatlan marad. A létszámcsökkenést prognosztizálók aránya elenyésző. Ez arra utal, hogy a beruházások döntően nem leépítési céllal valósulnak meg,

A vállalkozások 2026-ra nem számítanak érdemi visszaesésre, ám a növekedési és beruházási kilátásokat továbbra is óvatosanítélik meg.

hanem a működés stabilizálását, hatékonyságának javítását vagy mérsékelt bővítését szolgálják.

Ágazati bontásban különösen a szállítás és a pénzügyi szolgáltatások esetében figyelhető meg jelentősebb foglalkoztatásbővítő hatás, míg más szektorokban – például a mezőgazdaságban vagy a kereskedelemben – inkább a létszám szinten tartása dominál. Területi és vállalatméret szerinti bontásban hasonló mintázatok rajzolódnak ki: a beruházások munkaerőpiaci hatása jellemzően stabilizáló jellegű, nem pedig expanzív vagy leépítő.

A beruházási volumen várható alakulása

A beruházási volumenre vonatkozó várakozások tovább erősítik a mérsékelt optimizmus képét. A vállalkozások mintegy ötöde számít beruházási volumenének növekedésére 2026 első felében, közel fele változatlan szintet prognosztizál, míg a csökkenést várók aránya alacsony. Ugyanakkor figyelemre méltó, hogy a cégek egynegyede egyáltalán nem tervez beruházást a vizsgált időszakban. A második félévre vonatkozó várakozások nagyságrendileg hasonló arányokat mutatnak, ami arra utal, hogy a vállalkozások rövid távon nem számítanak jelentős fordulatra beruházási döntéseikben.

Az üzleti helyzet megítélése és várható alakulása

A jelenlegi üzleti helyzet megítélése alapvetően stabil képet mutat. A vállalkozások döntő többsége kielégítőnek vagy jónak értékeli aktuális pozícióját, és csak kisebb hányaduk ítéli meg helyzetét rossznak. A jövőre vonatkozó várakozások ennél is kedvezőbbek: 2026-ra a vállalkozások nagyobb arányban számítanak üzleti helyzetük javulására, miközben a romlást prognosztizálók aránya tovább csökken.

Ez a dinamika arra utal, hogy a vállalkozások je-

lentős része úgy érzékeli, hogy jelenlegi pozíciója inkább átmeneti stagnálás, mintsem tartós visszaesés, és középtávon – még ha mérsékelt mértékben is – javulásra számít. A várakozások javulása ugyanakkor nem egyenletes: ágazati és vállalatméret szerinti bontásban jelentős különbségek figyelhetők meg.

Termelési és szolgáltatási volumen várakozásai

A termelési és szolgáltatási volumen alakulására vonatkozó várakozások szintén a stabilitás dominanciáját jelzik. A vállalkozások többsége nem vár változást a következő évben, ugyanakkor jelentős – bár nem többségi – azok aránya, akik növekedéssel számolnak, különösen 2026 második felében. A csökkenést várók aránya mindkét félévben alacsony, ami megerősíti azt a képet, hogy a vállalatok nem készülnek általános kereslet- vagy termelésvisszaesésre.

Rendelésállomány és keresleti viszonyok

A jelenlegi rendelésállomány megítélése jól illeszkedik az üzleti várakozások összképébe. A vállalkozások közel kétharmada közepes keresletről számol be, míg mintegy egynegyedük magas rendelésállománnyal rendelkezik. Az alacsony keresletet jelző vállalkozások aránya viszonylag alacsony, ugyanakkor ágazatonként jelentős eltérések figyelhetők meg. Kiemelkedően kedvező keresleti helyzet jellemzi a pénzügyi szolgáltatásokat és a szállítást, míg az építőiparban az átlagosnál jóval gyakoribb az alacsony rendelésállomány.

Vállalatméret szerint a legkisebb cégek körében nagyobb arányban jelenik meg magas kereslet, míg a közepes méretű vállalkozások inkább a közepes kategóriában koncentrálnak. Ezek a különbségek arra utalnak, hogy a keresleti viszonyok nemcsak ágazati, hanem strukturális tényezőktől is erősen függenek.

PÁLYAKEZDŐK FOGLALKOZTATÁSA ÉS A DUÁLIS KÉPZÉS TAPASZTALATAI

2025. NOVEMBER, DECEMBER

A vállalatok mindössze
egyötöde
foglalkoztat jelenleg
pályakezdőt vagy duális
képzésben részt vevő
tanulót.

A pályakezdők foglalkoztatása 2025 őszén enyhe élénkülést mutat a ténylegesen alkalmazó vállalkozások körében, miközben az új felvételeket tervezők aránya csökken, ami óvatos munkaerőpiaci várakozásokat jelez. A pályakezdők alkalmazása erősen koncentrált, elsősorban az idegenforgalom, az ipar és az építőipar területén, valamint a nagyobb és külföldi tulajdonú vállalatoknál. A kereslet főként szakképzett, fizikai munkakörökre irányul. A duális képzésben való részvétel a vállalkozások kisebb körére jellemző, munkaerő-megtartó hatása pedig elsősorban a szakképzés szintjén érvényesül.

A pályakezdők foglalkoztatásának vizsgálata alapján 2025 őszen mérsékelt élénkülés figyelhető meg a pályakezdőket ténylegesen alkalmazó vállalkozások körében, ugyanakkor a pályakezdők alkalmazását tervező cégek aránya visszaesett a tavaszi adatfelvételhez képest. Hosszabb távú tendenciában a pályakezdők foglalkoztatása 2018 és 2021 között csökkenő pályát mutatott, majd alacsony szinten stagnált, és 2022 második felétől kezdve egy szűk sávban, a korábbi évekhez képest visszafogott szinten ingadozott. A pályakezdők alkalmazását tervező vállalkozások aránya hasonló mintázatot követett: a 2023-at követő átmeneti emelkedés után 2025 második felére ismét visszaesés volt tapasztalható.

A pályakezdők foglalkoztatása jelentős ágazati eltéréseket mutat. Az átlagosnál jóval magasabb arányban alkalmaznak pályakezdőket az idegenforgalom és vendéglátás területén, de számottevő a jelenlétük az iparban és az építőiparban is. Ezzel szemben a pénzügyi szolgáltatásokban, a szállításban és az egyéb szolgáltatásokban alacsonyabb arányokat figyelhetünk meg. A vállalatméret szerinti különbségek még markánsabbak: míg a mikrovállalkozások körében csak elvétve fordul elő pályakezdők foglalkoztatása, addig a nagyvállalatok több mint fele alkalmaz ilyen munkavállalókat. A tulajdonosi háttér szintén befolyásoló tényező: a külföldi (rész-) tulajdonú cégek körében lényegesen gyakoribb a pályakezdők foglalkoztatása, mint a tisztán hazai tulajdonú vállalkozásoknál.

Területi szempontból jelentős különbségek rajzolódnak ki a pályakezdők alkalmazásában. A vármegyék között többszörös eltérések figyelhetők meg, ami részben az eltérő gazdasági szerkezetre és ágazati specializációra vezethető vissza. A dunántúli térségekben jellemzően magasabb arányokat találunk,

míg Budapest és több keleti vármegye az alsó tartományba esik, ugyanakkor egyes kelet-magyarországi térségek – például Békés vagy Heves – kifejezetten magas értékekkel tűnnek ki.

A pályakezdők iránti kereslet döntően szakképzett fiatalokra irányul, függetlenül attól, hogy érettségivel rendelkeznek-e. A konkrét munkakörök alapján a kereslet elsősorban a szak- és betanított fizikai munkát igénylő területeken koncentrálódik, különösen az építőiparban, a gépészeti és fémipari szakmákban, valamint a kereskedelemben és a vendéglátásban. A gyártási, összeszerelési és egyszerű ipari munkakörök szintén jelentős súlyt képviselnek. Bár megjelennek az informatikai, mérnöki és pénzügyi pozíciók is, ezek aránya jóval kisebb, és inkább specializáltabb végzettségű pályakezdőket céloznak. A mezőgazdasági és egészségügyi területek szerepe a pályakezdők foglalkoztatásában kevésbé hangsúlyos.

A kutatás második része a duális képzésben részt vevő tanulók foglalkoztatására fókuszált. Az eredmények alapján a duális képzésben való részvétel a vállalkozások szűkebb körére jellemző: a cégek ötöde foglalkoztat jelenleg ilyen tanulót, míg további mintegy tizedük az elmúlt években már élt ezzel a lehetőséggel. Ugyanakkor a vállalatok közel kétharmada még soha nem vett részt duális képzésben.

A duális képzés elterjedtsége jelentős ágazati különbségeket mutat. Leginkább az idegenforgalom és vendéglátás, valamint az építőipar területén jellemző, míg a pénzügyi szolgáltatásokban és a szállításban alig fordul elő. Vállalatméret szerint a legnagyobb cégek körében a leggyakoribb a duális képzés, de a legkisebb vállalkozások egy része is bekapcsolódik, míg a közepes méretű cégeknél mérsékeltőbb az arány. A külföldi tulajdonú vállalatok körében másfélszer gyakoribb a

A pályakezdők iránti kereslet továbbra is szűk körben, főként nagyobb és külföldi tulajdonú vállalatoknál jelenik meg

A szakképzésben részt vevő tanulók esetében a cégek csak mintegy harmada alkalmazza tovább a végzés után.

duális képzésben részt vevők foglalkoztatása, mint a tisztán hazai tulajdonúaknál. Területileg itt is számottevő különbségek figyelhetők meg, amelyek összefüggnek az egyes térségek ágazati és vállalatszerkezetével.

Azoknál a vállalatoknál, amelyek részt vesznek a duális képzésben, átlagosan néhány fő dolgozik ilyen formában, a speciális nevelési igényű tanulók aránya ugyanakkor rendkívül alacsony. Az SNI tanulók foglalkoztatását leginkább pénzügyi ösztönzők, valamint az érintett tanulók személyes kompetenciái és hozzáállása indokolják, míg a társadalmi felelősségvállalás szintén megjelenik, de kisebb súllyal. A szakember-utánpótlás biztosítása kevésbé domináns motiváció.

Az SNI tanulók duális képzésben történő foglalkoztatásának elmaradását elsősorban a munkakörök jellege, valamint a megfelelő mentori és szakmai kapacitás hiánya magyarázza. A termelékenységgel, infrastruktúrával vagy pénzügyi ösztönzőkkel kapcsolatos aggályok csak kisebb szerepet játszanak. A válaszokból az is kirajzolódik, hogy sok vállalat

egyszerűen információhiány miatt nem foglalkoztat ilyen tanulót, illetve nem találkozott még SNI státuszú jelentkezővel.

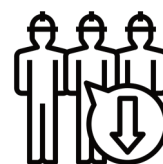
Általánosabb értelemben a duális képzésben való részvétel akadályait elsősorban strukturális és kapacitásbeli tényezők adják. A vállalatok mérete, az oktatási háttér hiánya, az adminisztratív terhek, valamint az a törekvés, hogy inkább tapasztalt munkaerőt alkalmazzanak, mind hozzájárulnak a kimaradáshoz. Emellett a jelentkezők hiánya, az intézményi együttműködések gyengesége, illetve a képzési kínálat területi egyenlőtlenségei is visszatartó tényezőt jelentenek.

Végül a kutatásban azt is vizsgáltuk, hogy a gyakorlati képzés után milyen arányban maradnak a tanulók a vállalatnál. Az eredmények szerint a szakképzésben részt vevők esetében a cégek mintegy harmada alkalmazza tovább a tanulót, míg a felsőoktatási duális képzés esetében ez az arány rendkívül alacsony, ami arra utal, hogy a duális képzés munkaerő-megtartó szerepe elsősorban a szakképzés szintjén érvényesül.

03

MUNKAERŐHIÁNY

2025. NOVEMBER, DECEMBER

2025 őszén a legalább
10 főt foglalkoztató
vállalkozások
16,3%-ánál
volt tartósan betöltetlen
álláshely.

A legalább 10 főt foglalkoztató vállalkozások körében 2025 őszén minden hatodik cég küzdött tartósan betöltetlen álláshellyel, ami a korábbi évekhez képest mérséklődő, de továbbra is jelentős munkaerőhiányt jelez. A hiány elsősorban a szakképzett fizikai munkaköröket érinti, amelyek hosszabb ideig maradnak betöltetlenek, mint a szellemi pozíciók. A jelenség erősen vállalatméret- és ágazatfüggő, különösen a nagyobb cégeknél, valamint a szállításban és az iparban koncentrálódik.

A munkaerőhiány vizsgálata során – a korábbi eredményekkel való összehasonlíthatóság érdekében – a legalább 10 főt foglalkoztató vállalkozásokra koncentráltunk. A felmérés alapján a cégek 16,3%-ánál volt az adatfelvétel időpontjában tartósan betöltetlen álláshely, vagyis nagyjából minden hatodik vállalkozás érintett. A mutató a 2022 eleji csúcshoz képest csökkenő trendet mutat, és ez a mérséklődés 2025 őszén is folytatódott, ami arra utal, hogy a munkaerőpiaci feszültség összességében enyhült, de továbbra is érdemi mértékben jelen van.

A betöltetlen álláshelyek összetétele egyértelműen a fizikai munkakörök irányába tolódik. A vállalkozások 9,4%-a jelzett hiányt szakképzett fizikai dolgozókból, míg 7,4% szakképzetlen fizikai állományból. A szellemi munkakörökben ennél lényegesen ritkább a tartós betöltetlenség: nem diplomás szellemi foglalkozások esetében 3,3%, diplomás szellemi munkakörökben 5,6% volt az arány. Nemcsak a hiány előfordulása, hanem annak „ragadósága” is a szakképzett fizikai álláshelyeknél a legerősebb: ezek átlagosan 4,1 hónapig maradnak betöltetlenek, miközben a nem diplomás szellemi munkakörök betöltetlenségi ideje jóval rövidebb (átlagosan 1,2 hónap). A hiányzó létszám is eltérő: fizikai munkakörökben egy-egy érintett cégnél átlagosan nagyobb létszámot kellene pótolni, mint a szellemi területeken.

A jelenség erősen vállalatméret-függő. Minél nagyobb egy cég, annál valószínűbb, hogy tartósan betöltetlen álláshellyel küzd: a különböző méretkategóriákban a munkaerőhiány előfordulása 7% és 23% között mozog. Ez részben a nagyobb szervezetek komplexebb munkaerőigényével, magasabb fluktuációjával és szélesebb munkaköri struktúrájával magyarázható, miközben a kisebb cégek gyakran szűkebb profil mentén, kisebb létszámbázissal működnek, és sok esetben kevésbé „látszik” náluk a hiány, mert egyszerűen nem nyitnak pozíciót.

Ágazati bontásban szintén jelentős eltérések láthatók. A tartós betöltetlen álláshelyek legnagyobb arányban a szállítás területén jelennek meg (közel háromtizedes érintettséggel), ezt az egyéb szolgáltatások és az ipar követi. A mezőgazdaságban, az építőiparban, valamint az idegenforgalom és vendéglátás területén az átlagosnál kisebb arányban jeleztek munkaerőhiányt a vállalkozások. A kereskedelemben kifejezetten alacsony volt az érintettség, a pénzügyi szolgáltatásoknál pedig gyakorlatilag nem jelent meg tartós betöltetlenség. Területi bontásban – az alacsony elemszámok miatt – régiós szinten értékelhetők a különb-

ségek: az országos átlagtól többnyire nem térnek el drasztikusan a térségek, de Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl és Észak-Alföld magasabb értékei arra utalnak, hogy bizonyos térségekben erősebbek a munkaerőpiaci szűkösségek, míg Közép-Magyarország és Közép-Dunántúl inkább az átlag alatt marad.

A vállalati visszajelzések alapján a tartós hiány leggyakrabban olyan szakmákban és munkakörökben jelentkezik, amelyek fizikai jelenlétet, kézzelfogható szakmai rutint és sokszor specifikus képesítést igényelnek. Kiemelten érintett az építőipar (például ácsok, kőművesek, burkolók, villanyszerelők, gépkezelők), a feldolgozó- és gépipar (hegesztők, lakatosok, forgácsolók, gépkezelők, karbantartók, minőségbiztosítási technikusok), továbbá a kereskedelem és vendéglátás (eladók, pénztárosok, szakácsok, pincérek). Jelentős a hiány a logisztikában is (tehergépkocsi- és buszvezetők, targoncások), miközben egyes területeken – például műszaki, informatikai szegmensekben – a magasabban képzett munkaerő pótlása is nehézségekbe ütközik.

A betöltetlen pozíciókhoz kapcsolódó vállalati adatok arra utalnak, hogy a hiány nem kizárólag „pillanatnyi” jelenség: egyes állások átlagosan hosszú időn keresztül maradnak betöltetlenül. A felkínált bérek szórása széles, miközben a hiányzó létszám is jelentősen eltérhet vállalatonként, ami azt jelzi, hogy a munkaerőhiány egyszerre lehet lokális, egy-egy munkakörre koncentrálnódó probléma, de bizonyos esetekben nagyobb volumenű, a működést is érdemben befolyásoló kockázat.

A hiány okainak feltárása alapján a vállalkozások nemcsak a rendelkezésre álló munkaerő mennyiségét, hanem annak minőségi hiányát is meghatározónak tartják: a válaszokban nagy arányban jelenik meg, hogy nincs megfelelő készségekkel, tapasztalattal, munkakultúrával rendelkező jelentkező. A bérszint szintén fontos tényezőként szerepel, míg a munkakörülmények, a közlekedés, a munkarend vagy a külföldi munkavállalás elszívó hatása jóval ritkábban kerül elő. A közfoglalkoztatás elszívó ereje gyakorlatilag nem jelent meg magyarázó okként. A szabadszavas válaszok tovább árnyalják a képet: a vállalatok képzési és utánpótlási problémákat, a szakmák elöregedését, speciális kompetenciák hiányát említik, emellett a munkafeltételekhez és a motivációhoz kötődő tényezők (munkamorál, elkötelezettség, a fiatalok érdeklődése, a toborzás nehézségei), valamint a földrajzi elhelyezkedésből fakadó hátrányok is gyakran előkerülnek.

TÚLÉLÉSI STRATÉGIÁK

2025. NOVEMBER, DECEMBER

A cégek **kétharmada** szerint a 10%-os béremelés legalább ekkora költségsokkot okoz.

A minimálbér és a garantált bérminimum 2025-re tervezett emelését a vállalkozások többsége jelentős költségsokként érzékeli, különösen a munkaintenzív ágazatokban és a mikro-, kis- és középvállalkozások körében. A felmérések szerint a cégek elsődleges reakciója az áremelés és az óvatosabb foglalkoztatási politika, miközben a béremelések önmagukban nem ösztönöznek érdemi hatékonyságnövelő beruházásokat.

A minimálbér és a garantált bérminimum emelése évek óta visszatérő vitatéma Magyarországon, ám a 2025-re tervezett béremelések hatásait a vállalkozások most különösen érzékeny gazdasági környezetben kénytelenek kezelni. Egy friss, országosan reprezentatív felmérés és egy nagymintás vállalati konzultáció eredményei azt mutatják: a cégek többsége nemcsak elkerülhetetlennek, hanem jelentős költség-sokknak is érzi a bérek emelkedését, és döntéseik jelentős része rövid távú alkalmazkodásról szól.

A vállalkozások közel kétharmada úgy véli, hogy egy 10 százalékos minimálbér- és garantált bérminimum-emelés legalább ekkora, de sok esetben ennél is nagyobb mértékű költség-növekedést jelent számukra. Ez az érzékelés különösen erős azoknál a cégeknél, amelyek munkaintenzív módon működnek, vagyis költség-szerkezetükben a személyi jellegű ráfordítások aránya meghaladja a 40 százalékot. Ezek a vállalkozások jellemzően a szolgáltató szektorban, az építőiparban és bizonyos feldolgozóipari területeken működnek, ahol a bérek emelkedése gyorsan és közvetlenül jelenik meg a működési költségekben.

A leggyakoribb vállalati reakció egyértelműen az áremelés. A cégek több mint fele jelezte, hogy a megemelkedett bérköltségeket részben vagy egészben beépíti termékei vagy szolgáltatásai árába. A kisebb vállalkozások körében ez az arány még magasabb, miközben a nagyvállalatok óvatosabban élnek ezzel az eszközzel. Utóbbiak esetében nagyobb mozgástér mutatkozik a belső költségek átrendezésére vagy a hatékonyság javítására, míg a mikro- és kisvállalkozások számára az áremelés gyakran az egyetlen azonnal alkalmazható megoldás.

A béremelések hatása azonban nem áll meg az alacsonyabb bérsávoknál. A vállalkozások döntő többsége tapasztalja a bértorlódás jelenségét: a minimálbér emelése közvetett módon a

magasabb bérsávokban dolgozók bérigényét is növeli. A cégek közel kétharmada számol azzal, hogy a minimálbér felett kereső munkavállalók legalább azonos mértékű béremelést várnak el, ami tovább erősíti a költségnyomást. Ez a hatás különösen a mikro-, kis- és középvállalkozásokat érinti, ahol a bérstruktúra laposabb, és kevesebb a lehetőség a belső különbségek kezelésére.

A költségek növekedésére adott válaszok között jelentős arányban jelennek meg a munkavállalókat közvetlenül érintő intézkedések is. A vállalkozások több mint fele jelezte, hogy létszámstopot vezet be, csökkenti a juttatásokat, módosítja a munkarendet vagy – végső esetben – elbocsátásokat fontolgat. Bár a tömeges létszámleépítés nem általános, a kisvállalkozások és a munkaintenzív cégek körében az elbocsátások kockázata érzékelhetően magasabb. A vállalatok versenyképességgel kapcsolatos várakozásai megosztottak. A reprezentatív felmérés alapján a többség úgy érzi, hogy a béremelés nem változtatja érdemben piaci pozícióját, ugyanakkor a leginkább érintett vállalkozások – különösen a mikro- és kisvállalkozások – fele attól tart, hogy hátrányba kerül versenyhátrányaival szemben. Ezeknél a cégeknél a negatív munkavállalói következmények is nagyobb valószínűséggel jelennek meg.

Összességében a minimálbér-emelés rövid távú hatásai egyértelműen kirajzolódnak: a vállalkozások elsődleges válasza az áremelés, a költségek áthárítása és a foglalkoztatási döntések óvatosabbá válása. A kutatás eredményei arra utalnak, hogy a béremelések önmagukban nem ösztönöznek hatékonyságnövelő beruházásokat, inkább kényszerű alkalmazkodási lépéseket váltanak ki, különösen a kisebb cégek körében.

A béremelés költségnyomást hoz, nem beruházási hullámot.

05

FEJLESZTÉSSEL KIVÁLTHATÓ A BÉRNYOMÁS?

2025. NOVEMBER, DECEMBER

A mikrocégek közel
50%-a
szerint a képzés nem
jelent reális megoldást a
bérnyomás kezelésére.

A minimálbér-emelés tartós bérnyomást helyez a vállalkozásokra, amelyet elvben hatékonyságnöveléssel és technológiai fejlesztésekkel lehetne kezelni, a gyakorlatban azonban ez erősen cégméret- és ágazatfüggő. A közép- és nagyvállalatok számára reálisabb az automatizáció és a képzés, míg a mikro- és kisvállalkozások körében továbbra is a rövid távú túlélési stratégiák dominálnak.

A minimálbér és a garantált bérminimum emelése nemcsak rövid távú költségsokkot jelent a vállalkozások számára, hanem stratégiai kérdéseket is felvet: képesek-e a cégek hatékonyságnöveléssel, technológiai fejlesztésekkel vagy képzésekkel kezelni a tartós bérnyomást? Egy átfogó vállalati kutatás eredményei alapján a válasz összetett: a lehetőségek elvben adottak, a megvalósítás azonban erősen cégméret- és ágazatfüggő. A vállalkozások jelentős része úgy véli, hogy a dolgozók képzésével és fejlesztésével mérsékelt hatékonyságnövekedés érhető el. A cégek többsége szerint legfeljebb 10–20 százalékos javulás reális, miközben közel egynegyedük egyáltalán nem lát érdemi fejlesztési potenciált ezen a téren. A képzések megítélése szoros összefüggést mutat a vállalatmérettel: míg a nagyobb cégek nyitottabbak és optimistábbak, addig a mikrovállalkozások közel fele nem tartja reális opciónak a képzéseken keresztüli hatékonyságnövelést.

Hasonló kettősség figyelhető meg a technológiai fejlesztések esetében is. A vállalkozások mintegy 70 százaléka elméletileg elképzelhetőnek tartja, hogy 3–5 éves távlatban automatizációval vagy digitalizációval kiváltsa a munkaerő egy részét. Ugyanakkor a gyakorlatban ez a lehetőség elsősorban a közép- és nagyvállalatok számára reális. A mikrovállalkozások többsége szerint cégnél nem valósítható meg olyan beruházás, amely érdemben csökkentené a munkaerőigényt, részben forráshiány, részben tudáshiány miatt.

Ágazati szinten is markáns különbségek rajzolódnak ki. Az ipari és egyes szolgáltató cégek jóval nagyobb arányban látnak lehetőséget a technológiai fejlesztésekben, míg az építőiparban és a kereskedelemben jóval szűkebbnek érzik a mozgásteret. Ez arra utal, hogy a bérnyomás kezelése nemcsak

vállalatméret, hanem tevékenységi kör szerint is eltérő eszközöket igényelne.

Az állami támogatások megítélése tovább árnyalja a képet. A vállalkozások elsősorban többsége az adókedvezményeket és járulékcsoökkentéseket tartja a leghasznosabb segítségnek, vagyis azokat az eszközöket preferálja, amelyek azonnali és adminisztratív szempontból egyszerű enyhülést hoznak. A képzési és technológiai támogatásokat már jóval kevesebben tartják valódi segítségnek, különösen a mikro- és kisvállalkozások körében. Ezek a cégek gyakran úgy érzik, hogy a pályázati rendszerek bonyolultak, az önerő előteremtése nehéz, a megtérülés pedig bizonytalan.

A szakértői interjúk megerősítik a kérdőíves eredményeket. A megkérdezett kamarai és ágazati szakértők egyetértenek abban, hogy a minimálbér-emelés hosszabb távon csak akkor fenntartható, ha a vállalkozások termelékenysége is nő. Ugyanakkor arra is felhívják a figyelmet, hogy a kisebb cégek számára a technológiai és képzési fejlesztések jelenleg sokszor elérhetetlenek, miközben éppen ezek a vállalkozások a leginkább kitéttek a bérköltségek emelkedésének.

A kutatás összképe alapján világos, hogy a bérnyomás kezelésére kínált strukturális válaszok – automatizáció, digitalizáció, képzés – inkább közép- és hosszú távon működhetnek, és elsősorban a nagyobb, tökére erősebb vállalkozások számára jelentenek reális alternatívát. A mikro- és kisvállalkozások körében továbbra is a rövid távú túlélési stratégiák dominálnak. Ez a kettősség arra utal, hogy a bérpolitikai döntések hatásai tartósan differenciálhatják a vállalati szektort, ha nem társulnak célzott, méretérzékeny fejlesztési ösztönzőkkel.

A cégek 70%-a lát elvi automatizációs lehetőséget, de a gyakorlatban főként a nagyobb vállalatok tudnak élni vele.

06

NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

2025. NOVEMBER

		Tényadat	Várakozások	Előző időszak
Németország	Munkanélküliségi ráta	***	***	6,2
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	48,2	49	49,6
	IFO üzleti bizalmi index ¹	88,1	88	88,4
Franciaország	INSEE üzleti bizalmi index ²	98	98	96,7
Európai Unió	ESI gazdasági hangulatindex ³	***	***	95,5
USA	Munkanélküliségi ráta	***	***	4,4%**
	CB fogyasztói bizalmi index	88,7	89	94,6
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	48,2	49	52,5
Kína	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	49,2	49	49

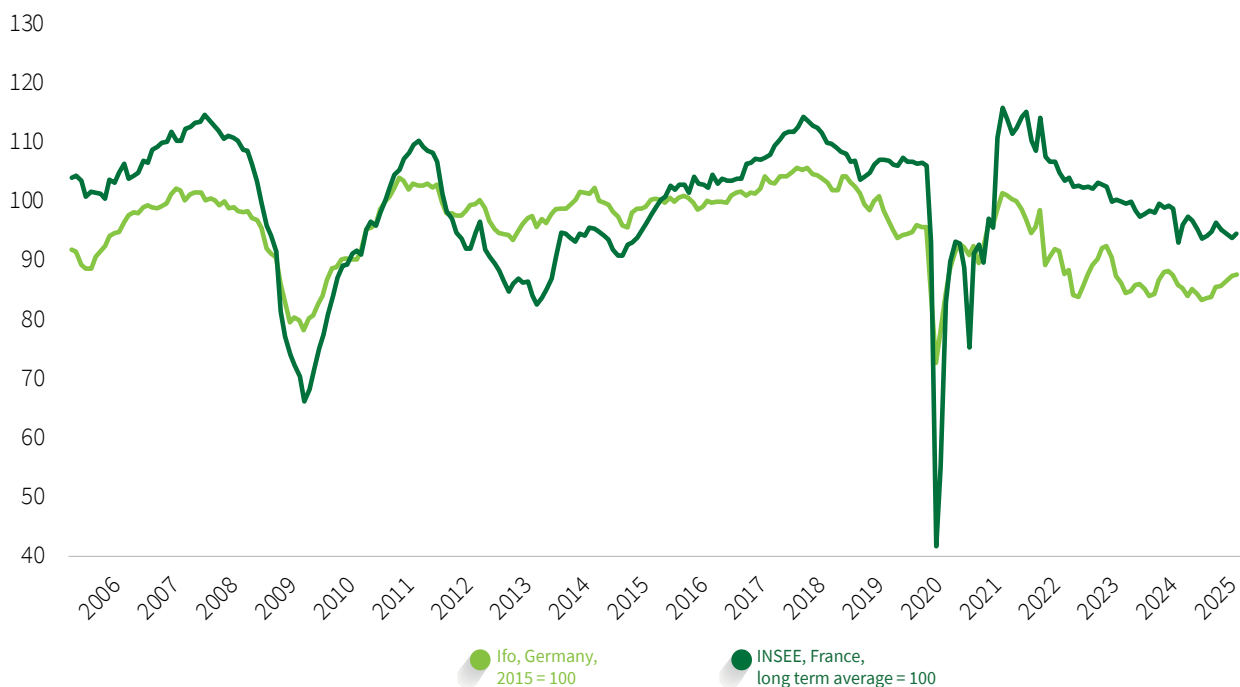
¹ <https://www.ifo.de/en/survey/ifo-business-climate-index-germany>

² <https://www.insee.fr/en/statistiques?debut=0&theme=30&conjoncture=23>

³ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/latest-business-and-consumer-surveys_en

További adatok forrása: <https://www.bloomberg.com/markets/economic-calendar>

*Visszamenőleges kiigazítás; ** Becslés a várakozások alapján; *** A tanulmány készítésekor nem áll rendelkezésre adat

2025 novemberében a globális gazdasági kilátások összességében tovább romlottak: a korábbi hónapok óvatos stabilizációs jelei több térségben elhalványultak, miközben a feldolgozóipar gyengése egyre markánsabban jelent meg. Németországban a feldolgozóipari beszerzési menedzsérindex 48,2 pontra esett vissza, ami a zsugorodás mélyülésére utal, és összhangban áll az ifo üzleti bizalmi index enyhe romlásával is. Bár a munkanélküliségi ráta novemberre vonatkozó friss adat nem állt rendelkezésre, a kilátások alapján a munkaerőpiac inkább stagnálásra, legfeljebb enyhe romlásra számíthat a következő időszakban.

Franciaországban ezzel szemben mérsékelt pozitív elmozdulás volt megfigyelhető: az INSEE üzleti bizalmi index 98 pontra emelkedett, ami ugyan továbbra is a hosszú távú átlag alatt marad, de óvatos javulást jelez, elsősorban a szolgáltatási szektor stabilabb teljesítményének köszönhetően. Az Európai Unió egészére vonatkozó gazdasági hangulatindex (ESI) novemberi értéke nem jelent meg egységesen, ugyanakkor az előrejelzések szerint a következő hónapokban legfeljebb lassú, törékeny javulás várható, érdemi fordulat nélkül.

Az Egyesült Államokban novemberben romlott a gazdasági hangulat: a Conference Board fogyasztói bizalmi indexe jelentősen visszaesett, miközben az ISM feldolgozóipari PMI 48,2 pontra csökkent, ismét egyértelműen a kontrakciós tartományban maradván. A munkaerőpiac ugyan továbbra is viszonylag stabilnak tekinthető, de a következő időszakra vonatkozó várakozások már itt is inkább lassulást, semmint élénkületet jeleznek. Kínában a feldolgozóipari PMI enyhén javult októberhez képest, 49,2 pontra, azonban továbbra is az 50 pontos küszöb alatt maradt.

1. ábra

Az üzleti bizalom megítélése Németországban és Franciaországban, az Ifo és az INSEE vállalati konjunktúra-felmérései alapján, 2005. január – 2025. november

Forrás: www.ifo.de,
www.insee.fr

A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

az Országos Ágazati Alapvizsga Vizsgaelnöki Névjegyzékre,
valamint
az Országos Szakmai Vizsgafelügyelői Névjegyzékre

MIÉRT ÉRDEMES KAMARAI VIZSGAELNÖKKÉNT VAGY VIZSGAFELÜGYELŐKÉNT A GAZDASÁGOT KÉPVISELNI?

Mert az **ágazati alapvizsga elnök**

- a jövő generációja munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudást és kompetenciákat mérő vizsgán elnöki szerepet tölthet be,
- érvényesítheti az adott ágazatba tartozó szakmák kapcsán előírt szakmai követelményeket a vizsgáztatás során,
- bekapcsolódhat az alapvizsgáztatásba, amely az iskolai tanulmányok alatti vizsgaként funkcionál.

Mert a **szakmai vizsga vizsgafelügyelője**

- érvényesítheti az általa képviselt gazdasági szegmens szakmai elvárásait a vizsgáztatás során,
- ellenőrzési szerepet tölthet be az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységesen mérő állami vizsgán,
- felelőssége által kerül a szakmai vizsga szabályszerűen lebonyolításra.

Mert elkötelezett, lelkes és nagyszerű szakemberekkel lehet találkozni.

A SZEREPKÖR BETÖLTÉSE

Ágazati alapvizsga elnök esetén:

- a városi/vármegyei szakképző intézmény feladatellátási helye,
- országos.

Szakmai vizsgafelügyelő esetén:

- a szakmai vizsga helyszíne,
- országos.

JELENTKEZÉS MÓDJA

Pályázati adatlap(ok) kitöltése + kötelező mellékleteinek beküldése a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarához a megadott postai címre „vizsgaelnöki névjegyzék” és vagy „vizsgafelügyelői névjegyzék” jelleggel.

A PÁLYÁZATON TÖRTÉNŐ RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI

Ágazati alapvizsga elnök esetén:

A pályázaton az a személy vehet részt, aki rendelkezik az ágazati alapvizsga ágazatának megfelelő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvánnyal és mesterlevéllel, továbbá tíz éves szakmai gyakorlattal, vagy
- szakirányú technikus oklevéllel és tíz éves szakmai gyakorlattal, vagy
- akkreditált felsőfokú szakmai bizonyítvánnyal és tíz éves szakmai gyakorlattal, vagy
- szakirányú főiskolai, egyetemi diplomával és öt éves szakmai gyakorlattal.

Szakmai vizsga vizsgafelügyelője esetén:

A pályázaton az a személy vehet részt, aki

- az Szkr. 134. § (2) bekezdésében előírt, a megpályázott szakmáknak, szakmairányoknak megfelelő felsőfokú szakirányú szakmai végzetéssel, azaz:

- a) technikumban megszerezhető szakma szakmai vizsgája esetén szakmai tanárképzésben szerzett mesterfokozattal vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképzettséggel, vagy
- b) szakképző iskolában megszerezhető szakma szakmai vizsgája esetén az ágazatnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel, és

- tíz év szakirányú szakmai gyakorlattal

rendelkezik, továbbá

- büntetlen előéletű és nem áll a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

AMIVEL A KAMARA SEGÍTI A VIZSGÁZTATÁSI TEVÉKENYSÉGET

Folyamatos fejlődési lehetőség, tájékoztató előadások, felkészítések biztosítása, szakmai megbecsülés, hosszútávú, stabil kamarai hálózat.

SZÜKSÉGES KOMPETENCIÁK

Remek szociális, támogató attitűd,
pontos szabályszerű munkavégzés,
csapatmunkára való képesség,
jó kommunikációs és tárgyalóképesség.

A pályázati adatlapok elérhetősége:

Hiányágazatok/-szakmák városi/vármegyei felsorolása.....

Finanszírozás az MBH Csoportnál. Tartsuk együtt a jó irányt!

vállalati hitelek | faktoring
üzletfinanszírozás | lízing

mbhbank.hu/vallalatok

